

INKARNAR

Letnik: XLV, 20. december 2000, številka 2/292

Srečno v novem tisočletju!

Celje - skladišče

D-Per
59/2000

5000016009,2

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

Drobec iz umetniške slike Cinkarna akademske slikarke Cite Potočnik iz leta 1953.

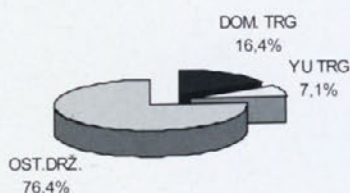
Foto: Ramo SELIMOVIC

***OSTANIMO ZGLED DOBRIH ZAMISLI, RAZVOJA IN
MEDSEBOJNEGA RAZUMEVANJA OB USPEHIH,
KI NE BODO IZOSTALI!***

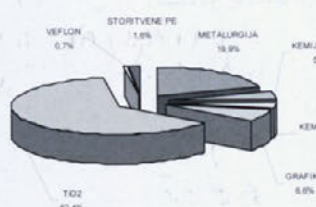
Uspešnost v letošnjem letu

Poslovanje Cinkarne v prvih desetih mesecih leta 2000 je moč opredeliti kot izredno uspešno. Čisti dobiček, ki je bil ustvarjen v tem obdobju, presega ustvarjenega v istem obdobju preteklega leta za 152%, prav tako pa je bistveno presegel tudi načrtovanega za prvih deset mesecev leta 2000. Najpomembnejše značilnosti poslovanja v omenjenem obdobju leta 2000 so bile:

DELEŽ POSAMEZNEGA TRGA V SKUPNI
PRODAJI CC

DELEŽ POSAMEZNE PE V SKUPNI PRODAJI
CC

- čisti dobiček dosežen v desetih mesecih leta 2000 je znašal 1,219 milijarde SIT,
- čisti prihodki od prodaje družbe so se glede na isto obdobje leta 1999 povečali za 32% in so znašali 21,9 milijarde SIT,
- prodaja, realizirana na izvoznih trgih je znašala 174,8 milijona DEM (kar je 83,6% vseh prihodkov od prodaje podjetja). 74% izvoza je bilo ustvarjenega na zahodnoevropskih trgih, 8% na trgih bivše Jugoslavije, 5% v ZDA, 6% na vzhodnoevropskih trgih in 7% na preostalih izvoznih trgih,
- najpomembnejša prodajna proizvodna sta bila pigment titanov dioksid (61% vrednosti prodaje podjetja) in titancinkova pločevina (18% vrednosti prodaje podjetja),
- 96% vrednostne prodaje titanovega dioksida in 97% vrednostne prodaje titancinkove pločevine je bilo ustvarjeno na izvoznih trgih,
- naložbe v osnovna sredstva podjetja so v desetih mesecih leta 2000 znašale 1,054 milijarde SIT.

Ocena do konca leta

Glede na rezultate dosežene v prvih desetih mesecih leta 2000 in ob upoštevanju napovedi gibanja najpomembnejših določljivk poslovne uspešnosti Cinkarne do konca leta, lahko z optimizmom pričakujemo poslovne rezultate letošnjega leta, saj bodo le-ti najverjetneje bistveno presegali zastavljene cilje.

V letu 2001 pričakujemo nadaljevanje trenda uspešnega poslovanja družbe. Upoštevajoč trenutne pogoje poslovanja, tržne možnosti, razpoložljive resurse podjetja in napovedi konjunktturnih gibanj v prihodnjem letu, načrtujemo za leto 2001 5% realno rast prihodkov od prodaje. Čisti dobiček za leto 2001 je načrtovan na ravni doseženega v letu 2000.

Tudi v letu 2001 bomo nadaljevali z intenzivnim investiranjem v razširitev in modernizacijo proizvodnje pigmenta titanov dioksid. Načrtovano skupno vrednost investicij v letu 2001 ocenjujemo na približno 3,3 milijarde SIT.

Gibanje zaposlenih

Število zaposlenih je na dan 31.10. 2000 znašalo 1301 in se je v primerjavi s številom zaposlenih ob koncu preteklega leta znižalo za 4 zaposlene. Obseg odsotnosti z dela je v prvih desetih mesecih leta 2000 ostal na ravni iz preteklega leta, znižal pa se je odstotek boleznin, kot je razvidno iz preglednice v nadaljevanju.

Poslovna enota	STANJE ZAPOSLENIH		Str.	Indeks	ODSTOTEK ODSOTN.		Indeks	ODSTOTEK BOLEZNIN		Indeks
	31.12.99	31.10.00			I.-X.99	I.-X.00		I.-X.99	I.-X.00	
Strokovne sl.	416	411	31,6	98,8	21,8	22,1	101	8,7	7,8	90
Metalurgija	117	114	8,8	97,4	27,9	26,3	94	13,6	12,6	93
Kemija Celje	54	55	4,2	101,9	21,8	21,7	100	9,7	7,7	79
Kemija Mozirje	39	41	3,2	105,1	16,9	17,6	104	4,1	3,5	85
Grafika	120	120	9,2	100,0	22,1	23,2	105	9,5	9,6	101
Vzdr. in energ.	296	296	22,8	100,0	21,1	21,8	103	8,2	8,6	105
Titanov dioksid	224	226	17,4	100,9	23,0	22,4	97	9,0	8,0	89
Vefion	39	38	2,9	97,4	17,8	23,7	133	5,1	9,3	182

Gibanje plač

Povprečna bruto plača na zaposlenega je v obdobju januar-oktober dosegla vrednost 201.981 SIT, kar je za 6,6% več kot je znašalo povprečje v letu 1999. Povprečna neto plača v obdobju januar-oktober pa je znašala 129.958 SIT na zaposlenega.

Produktivnost

Produktivnost dela, merjena z vrednostjo proizvodnje na povprečno število zaposlenih, se je v desetih mesecih leta 2000 glede na enako obdobje preteklega leta dvignila za 9,4%, glede na plan pa za 5,7%.

Jurij Vengust

Poslovali smo z dobičkom

Spoštovane sodelavke, dragi sodelavci,
poslovno leto 2000 smo opravili zelo dobro, z enakim trdom v prihodnjem letu pa bomo te rezultate lahko še izboljšali.

Te dni lahko že ugotovimo, da bomo podobno kot v preteklem letu tudi v letu 2000 dosegli oziroma presegli poslovne načrte. Zahvaljujoč ugodnim razmeram na svetovnem trgu smo tudi v letu 2000 lahko povečali vrednost prodaje našega strateškega proizvoda. K temu je treba dodati, da smo v zadnjih letih veliko postorili na področju modernizacije in posodobitve nosilne proizvodnje titanovega dioksida in da se to na trgu že pozna. Seveda še naprej intenzivno delamo naprej, da si bomo s kvaliteto in ustrezno količino dolgoročno na trgu zagotovili

sedanji položaj in ga še izboljšali. Hkrati intenzivno investiramo tudi v proizvodnje drugih izdelkov, da bo njihov razvoj dolgoročno tudi uspešen.

Glede na to, da smo veliko dela že naredili in da nam je ostalo poleg modernizacij v posamezne proizvodnje še povečanje proizvodnje titanovega dioksida, s čimer se bo naša prodaja v tujini v naslednjih dobrih dveh poslovnih letih povečala za približno 70 milijonov nemških mark, si bomo še bolj zagotovili uspešnost in socialno varnost kolektiva. Dejansko celoten kolektiv dela na tem, da bomo ta cilj v resnici dosegli.

Za leto 2001 so obeti o povečanju proizvodnje in prodaje ugodni, zato pričakujem stabilno poslovanje naše tovarne. Vendar pa je vedno treba skrbeti tudi za zniževanje stroškov in zmernost na vseh ravneh. Prav tako intenzivno si moramo prizadevati, da dokončamo izgradnjo sistema kakovosti po ISO standardih in za pridobitev certifikata za celotno proizvodnjo in prodajo.

V letu 2001 načrtujemo, da bomo stari del Cinkarne v celoti preselili, saj že pripravljamo prostore za preselitev Službe za raziskave in razvoj, začeli pa smo tudi že z izgradnjo objekta, kamor se bo preselila še uprava. Najkasneje avgusta bomo stari del lahko prepustili Mestni občini Celje.

Vedno znova ponavljam, pa čeprav nam gre bolje, da moramo

biti vedno kar se da varčni in racionalni. To je naša stalna skrb, da bomo lahko kos vedno večjemu obremenjevanju države z visokimi stroški na področju energije, ekologije in davkov. Še naprej moramo računati s tradicionalnim zaostajanjem rasti tečaja tolarja za inflacijskimi gibanji. Približevanje Slovenije Evropi je za nas, za poslovanje Cinkarne, kjer letno na evropski trg prodamo 80 odstotkov svoje proizvodnje, dobra odločitev, saj se bo z vstopom še razširila paleta naših kupcev.

Za dosežene rezultate in uspehe gre pohvala in zahvala vsem, ki z mislimi in dejanji ustvarjate za Cinkarno in ki ste z veliko požrtvovalnostjo in delom prispevali k nadaljnjemu razvoju celotne tovarne. Na vseh nas pa je, da se s prihodnostjo soočimo z novimi rešitvami, z inovativno ustvarjalnostjo in še kakovostnejšim delom.

Ob prehodu v letu 2001 želim vsem Vam in Vašim najdražjim vesele novoletne praznike in mnogo sreče, zdravja, uspehov ter medsebojnega razumevanja!

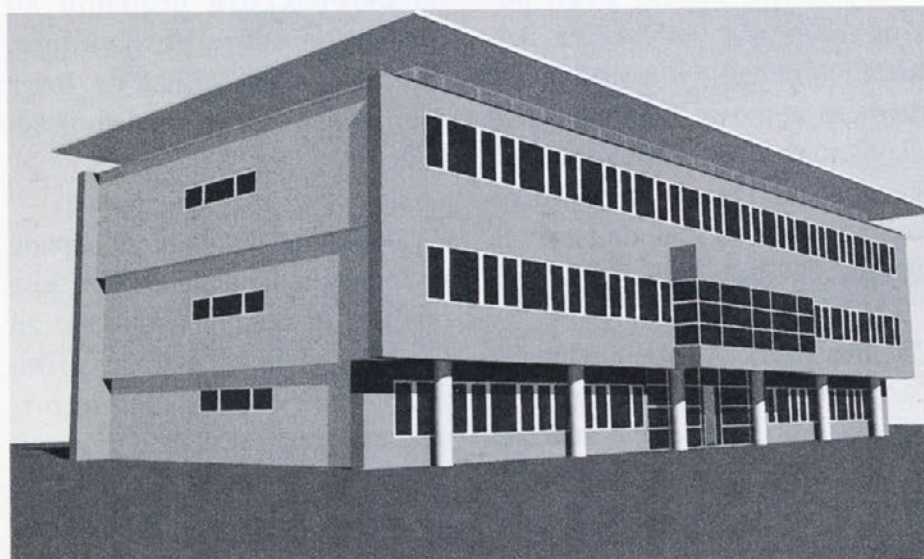
Predsednik uprave
Marjan PRELEC, univ. dipl. inž. gradb.

Gradnja poslovnega objekta

Začetna dela za poslovni objekt Cinkarne ob glavnem vhodu so se oktobra že začela. Stavba, v kateri bodo dobili nove prostore za delo strokovne službe: Uprava, Pravna služba, Služba za organizacijo, plan, analize in revizijsko poslovanje in Služba informatike, bo predvidoma končana junija leta 2001. Takrat bo preseljena še zadnja od naših dejavnosti iz starega v novi del tovarne. Mestna občina Celje bo takrat lahko začela s svojimi aktivnostmi, ki jih načrtuje na tem območju.

Izvajalec poslovnega objekta je Ingrad VNG, na računalniškem izrisu pa lahko vidite predviden izgled končane stavbe, ki jo je projektiral Matjaž Gril, univ. dipl. inž. arhitekture.

Poleg poslovnega objekta bo potekala tudi izgradnja manjšega objekta, namenjenega vratarnici oziroma vhodu v tovarno, ki bo z razširitvijo ceste, premaknjen za 30 do 40 metrov proti zahodu.

Računalniški izris izgleda končane stavbe

Investicijska dejavnost v razmahu

Tako kot v osemdesetih letih ima Cinkarna zopet močno investicijsko dejavnost, saj je v pripravi ali izgradnji blizu štirideset naložb. Večina od teh je posodobitev. Tako končujemo posodobitev belega mletja, skladišče tekočih kemikalij pri skladišču Titanovega dioksida, končujemo dokumentacijo za gradbeno dovoljenje za izgradnjo druge faze kompresorske postaje. Prav tako teče postopek za razširitev skladišča rude za proizvodnjo pigmenta Titanovega dioksida ter postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za prizidek k centralnemu skladišču. Teče že tudi postopek za razširitev proizvodnje in skladišča mas za gradbeništvo, v okviru PE Titanov dioksid pa že poteka rekonstrukcija nevtralizacije. V teku je tudi rekonstrukcija mletja in doziranja rud v proizvodnji Titanovega dioksida, pripravlja pa se že tudi rekonstrukcija razklopa. Predviden je tudi

projekt rušenja 100-metrskega dimnika in nadomestna izgradnja 30-metrskega dimnika.

V letu 2000 je bilo opravljenih več manjših del, kot so obnova in nova fasada skladišča TiO₂ nasproti stavbe OŽB, obnova fasade na trafopostaji 4, Grafiki 2, Žici in Vzdrževanje TiO₂. Na novo je bila prekrita streha na Transportu in Grafiki 3, obnovljena mehanična delavnica ter posodobljena avtopralnica. Posodobljeni so tudi sanitarni prostori v kuhinji in Računovodski službi, podobna dela pa pravkar tečejo tudi v Marketingu.

Da bo delo investicijskega vzdrževanja potekalo lažje, bodo že v tem letu pristopili k pripravi novega zazidalnega načrta Cinkarne, saj je dosedanji star že 25 let.

Za vse posodobitve, to je investicijsko vzdrževanje objektov, je bilo v letu 2000 porabljenih preko 300 milijonov tolarjev.

Razvojna služba se seli pred Upravo

Stari del tovarne na južni strani Kidričeve ceste še ni čisto izpraznjen, tam delujejo še tri strokovne službe, to je Uprava, Pravna služba in Služba za raziskave in razvoj. Poslovni objekt za prvi dve službi že raste, Služba za raziskave in razvoj pa se bo preselila že spomladi 2001. Zanje pripravljajo posodobitev prostorov v objektu, kjer je doslej deloval grafični laboratorij. Leta je zdaj organizacijsko in fizično prestavljen v poslovno enoto Grafike v objekt proizvodnje grafičnih preparatov. V objektu, kjer bo po novem Služba za raziskave in razvoj, bodo še naprej Investicijska služba in Svobodni sindikat.

Razširitev proizvodnje praškastih lakov

S prizidkom v podaljšku skladišča gotovih izdelkov na industrijsko dvorišče v Ljubiji so postavili temelje za razširitev proizvodnje praškastih lakov - prva stopnja. Po besedah direktorja Ferda Erjavca je projekt potreben zaradi posodobitve, razširitve kapacitet mletja in izboljšanja delovnih pogojev zaposlenih. Naročeno opremo v poslovni enoti Kemija v Mozirju pričakujejo januarja 2001, februarja pa naj bi proizvodnja že stekla.

Mira GORENŠEK

Boljši pogoji dela!

Vrsto let smo čakali na možnost in odpravo vse slabših pogojev dela v organizacijski enoti Vzdrževanje transportnih sredstev. V letošnjem letu pa je bila opravljena sanacija objektov avto-delavnice.

V začetku leta je bilo sanirano ostrešje oz. kritina, ki je na več mestih izredno moteče spuščala in tako onemogočala normalno delo v delavniških prostorih.

Velika pridobitev je bila nova avtopralnica za pranje delovnih strojev, transportnih vozil in drugih sredstev. Pralnica je bila dobesedno dotrajana, ekološko sporna in v nasprotju z Zakonom o opravljanju tovrstnih dejavnosti.

Danes se lahko pohvalimo, da imamo sodobno urejeno pralnico in s tem tudi dodatni prostor za menjavo motornih olj, zbiranje odpadnih olj in s tem normalizirane pogoje dela. Pralnica, mazalnica, prostor za tehnične preglede vozil so opremljeni z novimi sodobnimi rolo vrati. Objekt je dobil lepšo podobo, izboljšana pa je tudi funkcionalnost.

V sami delavnici smo sanirali delovne jame, v katere je vrsto let pritekala podtalnica in s tem onemogočala normalno delo pri popravilih vozil.

Najbolj problematično delovno jamo smo sanirali tako, da smo vanjo montirali novo dvo-stebrno električno, hidravlično dvigalo nosilnosti 16.000 kg. Tovrstno dvigalo je eno izmed najsodobnejših, zato

Sodobna pralnica

je zanimanje za ogled zainteresiranih podjetij, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, vse večje.

Prostor avtodelavnice je bil ob tej priložnosti tudi prepleskan, s tem smo pridobili velik odstotek svetlobe in verjetno znižali strošek električne energije.

V avtodelavnici bi bilo potrebno zamenjati še ostala dotrajana železna vrata, vendar to delo ostaja za kasneje.

Hvaležni nad pridobitvijo in obnovljenimi prostori, bomo dane naloge in servisne storitve lažje in kvalitetnejše opravljali.

Cinkarna je v letošnjem letu bogatejša za nekaj novo nabavljenih mobilnih sredstev kot so: nakladalec ICB, vozilo za prevoz silosov, tri expres vozila Kangoo, poltovorno vozilo KIA, pet viličarjev Linde in trije paletni električni ročni viličarji. V novembru smo dobimo še novo na-domestno vozilo Mercedes, ki je zaradi poškodbe motorja zgorelo.

V naši tehnični službi ocenjujemo, da bo v prihodnje potrebno zamenjati še nekatera vozila, ki so starejša od 12 let. Takšnih vozil je v Cinkarni še kar lepo število, predvsem so to Indos viličarji, nekaj osebnih in tovornih vozil.

Skrb nad tehnično brezhibnostjo vozil in z njimi varno delo ter spremembe Zakona o cestnem prometu nakazujejo, da je posodobitev parka nujna.

Zanesljivo lahko trdimo, da smo, zaradi obnovitve voznega parka, v letošnjem letu zmanjšali stroške za vzdrževanje vozil.

Postopoma bo potrebno zamenjati še nekatera tehnološko zastarela in izrabljena vozila, ki niso v ponos našemu podjetju.

Mirko POLUTNIK

Vodja vzdrževanja transportnih sredstev

Zaposleni v avtodelavnici ob novem hidravličnem dvigalu, na katerem je dvignjeno novo vozilo.

Posodobitev proizvodnje

IZVAJALNA INVESTICIJSKA DELA

V letošnjem letu smo začeli s fizično realizacijo načrta podjetja po posodobitvi proizvodnje pigmenta titanov dioksid. V fazi izvedbe so prve štiri investicije iz niza načrtovanih posodobitev proizvodnje, in sicer:

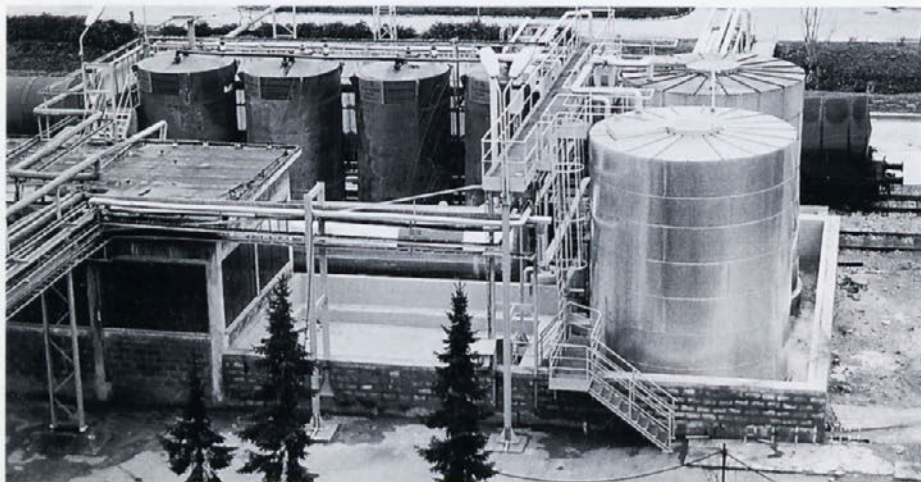
- rekonstrukcija skladišča tekočih kemikalij;
- rekonstrukcija mletja in doziranja rud;
- posodobitev prve stopnje nevtralizacije;
- posodobitev mletja kalcinata.

Izvedbeni inženiring nad projekti je bil zaupan PE Vzdrževanje in energetika, katerih strokovnjaki so bili določeni kot povezovalni element med avtorji tehnoloških projektov, zunanji projektanti in izvajalci vseh strok. Izvedba projektov je zahtevna naloga, saj so vsi projekti zelo kompleksni, še posebej veliko oviro pri izvedbi pa predstavlja problem vključevanja novih postrojenj v proizvodnjo, ki mora zagotavljati visoko postavljene plane proizvodnje.

Rekonstrukcija tekočih kemikalij

Je praktično realiziran projekt, manjka le še pridobitev obratovalnega dovoljenja. Nova oprema bo zagotavljala,

strojni, elektro in merilni del, ter firme Ingrad za gradbeni del. Izvedbeni inženiring so vodili strokovnjaki PE Vzdrževanje in energetika ter

Prečrpavališče in skladišče tekočih kemikalij

predvsem z ekološkega vidika, ustrežnejše obratovalne razmere pri skladiščenju in prečrpavanju tekočih kemikalij. Drugi osnovni namen rekonstrukcije pa je zmanjšanje tlorisne površine skladišča, kar je bilo doseženo z zamenjavo dotrajanih ležečih rezervoarjev s pokončnimi. Tako sproščena tlorisna površina naj bi zagotavljala potreben prostor za razširitev skladišča rud. Fizična izvedba projekta je tekla od februarja do novembra letošnjega leta. Projekt za izvedbo je plod sodelovanja strokovnjakov Cinkarne za tehnološki,

Investicijske službe, za rekonstrukcijo pa so bila porabljena planirana sredstva v višini 85 milijonov tolarjev.

Rekonstrukcija mletja in doziranja rud

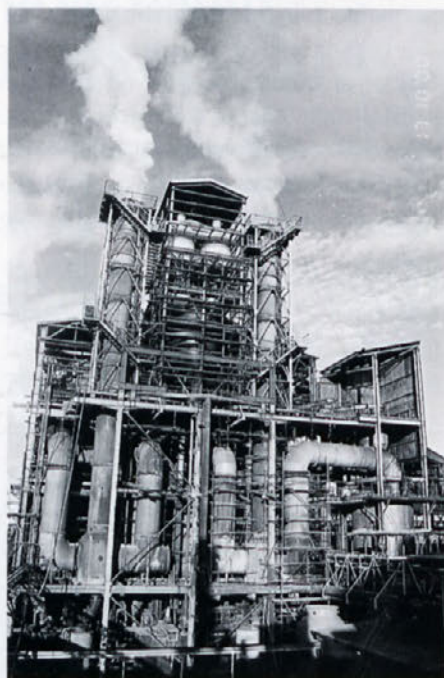
Kot osnova za izvedbo tega projekta, smo vzdrževalci morali pristopiti k zelo velikemu in nevarnemu projektu sanacije dotrajane jeklene konstrukcije prvih treh polj vzhodne strani proizvodne hale TiO_2 . Sanacija poteka vzporedno z izvedbo osnovnega projekta "Rekonstrukcija

mletja in doziranja rud". Tudi pri tej izvedbi je najtežje usklajevanje aktivnosti med različnimi izvajalci in proizvodnjo, še posebej zaradi zelo težkih pogojev s stališča varnega dela. Projekt je trenutno v fazi 80% izvedbe, planirane začetke poskusne proizvodnje po novem postopku pa načrtujemo v februarju 2001.

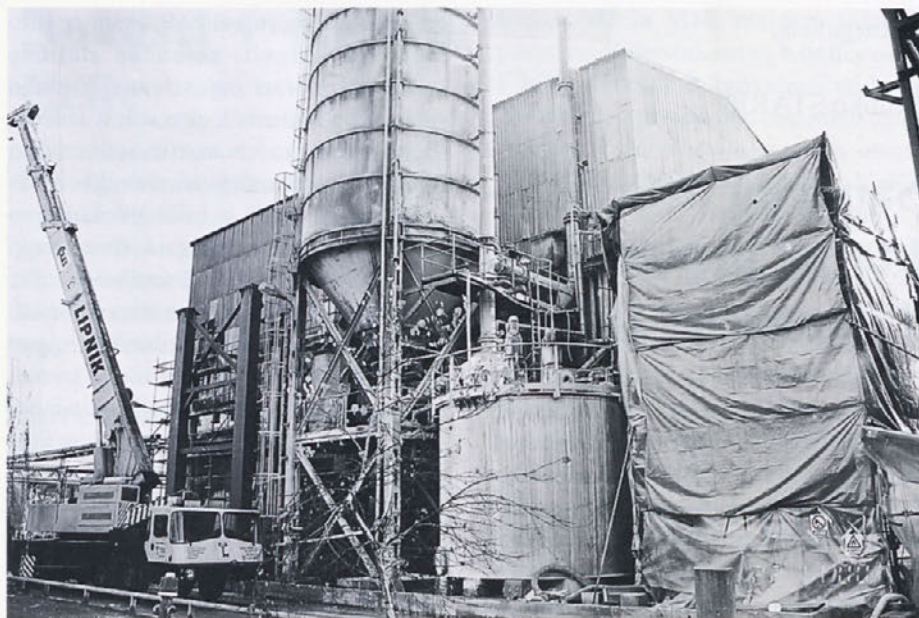
Velik problem predstavlja dejstvo, da je potrebno na mali tlorisni površini vgraditi veliko opreme, s tem da je potrebno omogočiti tudi kasnejše vzdrževalne posege na novi in na obstoječi opremi.

Znotraj tega projekta je bila izvedena tudi rekonstrukcija črnega mletja titanonosnih rud, katere namen je bil omogočiti ločeno mletje različnih rud, ter vmesno skladiščenje zmletih komponent.

Ta del projekta je v celoti nastal v PE Vzdrževanje in energetika. Zahtevna izvedba strojnega dela je bila zaupana zunanji izvajalski firmi, elektro in merilni del, ter nadzor nad izvedbo pa so opravili strokovnjaki PE Vzdrževanje.

Vzhodno pročelje proizvodne hale z novo podobo

Montaža nove opreme k objektu nevtralizacije

Posodobitev prve stopnje nevtralizacije

Je projekt v izvajanju in bo predvidoma realiziran spomladi 2001. Pripravljen je bil z namenom izboljšanja postopka nevtralizacije, zmanjšanja emisije v ozračje, ter boljšega vodenja in sledenja postopka nevtralizacije. Na osnovi, v Cinkarni pripravljenega tehnološkega projekta, je zunanja projektantska firma, ob sodelovanju strokovnjakov iz PE TiO_2 in Vzdrževanja, pripravila projekt za izvedbo.

Nov mlin za mletje kalcinata

Gradbena in strojna dela so zaupana dvema zunanjima firmama, izvedbeni inženiring pa izvaja PE Vzdrževanje in energetika.

Tudi v tem projektu se je potrebno prilagoditi obstoječim napravam, kar je dostikrat velik problem. Poleg tega morajo med izvajanjem projekta nemoteno potekati vsi proizvodni procesi.

Del nove opreme bo stal zunaj obrata Nevtralizacije, določeni sklopi pa bodo vgrajeni v samem obratu, kar še poveča zahtevnost in nevarnost izvajanja projekta.

Projekt "Posodobitev mletja kalcinata"

Z namenom izboljšanja kakovosti mletja kalcinata, izboljšanje gospodarnosti in večje obratovalne varnosti, ter izboljšanje pogojev in varnosti dela se izvaja projekt "Posodobitev mletja kalcinata".

Kakovostno zmleti kalcinat je ključnega pomena za nadaljnje obdelave pigmenta TiO_2 na končni predelavi.

Obstoječi postopek mletja kalcinata poteka na dveh Loesche mlinih, ki po klasifikaciji mlinov spadata med krožne drobilnike, ki obratujejo kontinuirano. Ta način mletja se danes vse manj uporablja. Loesche mlina v

Cinkarni obratujeta več kot dvajset let, sta zastarela in istrošena. Stroški vzdrževanja so visoki, kakovost mletja slabša.

Na osnovi izvedenega testnega mletja, izkušnjah uporabnikov, ter proizvajalcev mlinov je bil izbran nihajni mlin nemške firme Neuman und Esser, tip: PM 16 U5, kapaciteta mletja 6 ton TiO_2 na uro, ki bo nadomestil obstoječa Loesche mlina.

Po opravljenem tehno-loškem projektu v Cinkarni je zunanja projektantska firma ob sodelovanju strokovnjakov iz PE TiO_2 ter Vzdrževanja in energetike pripravila projekt za izvedbo.

Za postavitev novega mlina, filtrov ter povezovalnih cevovodov z ventilatorjem je izvedena razširitev obstoječe hale TiO_2 na severni strani zgradbe TiO_2 , med pakirnico in dvoetažnim dekanterjem. V omenjenem prostoru bo poleg opisane opreme postavljen še ločilni silos za podproces nove mikronizacije.

Gradbena in strojna dela izvajata zunanji firmi, izvedbeni inženiring pa vodi PE Vzdrževanje in energetika.

Gradbena izvedba razširitve hale TiO_2 je v prvi fazi potekala vključno z izgradnjo posebnega temelja za novi mlin N&E. Tudi montaža samega mlina N&E, katerega teža znaša približno 38 ton, je potekala istočasno z izgradnjo jeklene konstrukcije hale.

Trenutno se izvajajo zaključna strojna dela, katerim bodo sledila elektro in ARM dela. V začetku februarja je planiran poskusni zagon.

Prispevek sestavili:

J. GAJŠEK,

J. ULAGA, B. ARČAN

Fotografije: J. BOŠNJAK

Pnevmatski transport iz vagonov in avto cistern

Ker so bili pnevmatski transporti iz avto in vagonov na Titanovem dioksidu rešeni na različne načine; nekateri tudi s stališča ekonomike neustrezno, smo v juniju 2000 pristopili k projektnemu reševanju problematike.

Pnevmatski transport iz vagonov in avto cistern v proizvodnji TiO_2 delimo na dve vrsti in ga srečujemo na več lokacijah:

pnevmatski transport tekočin: tekočega žvepla in tekočih kemikalij (NaOH , Na_2SiO_4 , HCl). Prostorninski tok zraka nadtlaka 2 bara za izpraznitev cisterne je od 70-120 Nm^3/h .

pnevmatski transport sipkih snovi: aluminijevega hidrata, apnenca in apna. Prostorninski tok zraka nadtlaka 2 bara za izpraznitev cisterne je od 530-620 Nm^3/h .

Načini proizvodnje zraka za pnevmatske transporte so bili izvedeni na več načinov: z redukcijo tlaka iz obstoječega omrežja 7 bar na 2 bar; z vgrajenim kompresorjem na avtocisternah s prevoznim kompresorjem. Strošek za proizvodnjo 7 barskega zraka pri centralizirani instalaciji je 2,5 večji kot pri 2-barskem zraku iz decentralizirane instalacije. Komprimiran zrak je kot energija, 50-krat dražji od zemeljskega plina in 10-krat dražji od elektrike. Njegova proizvodnja znaša v industriji 10 odstotkov porabljene električne energije, kar ni zanemarljivo.

Izdelana je bila analiza posameznih načinov pnevmatskih transportov in na njeni podlagi predlagane rešitve. Pri pnevmatskih transportih tekočin, ki se opravljajo z redukcijo 7-barskega zraka na 2 bar iz obstoječega omrežja je bilo ugotovljeno, da so porabe zraka tako majhne, da so obstoječe rešitve ekonomsko in tehnično ustrezne.

Pri pnevmatskih transportih sipkih snovi smo ugotovili, da je smiselna lastna proizvodnja 2 barskega zraka. Zato smo sprojektirali in postavili kompresorsko postajo 2 bar (s tremi brezoljnim vijačnimi kompresorji) in ustreznim razvodom za pnevmatski transport apna in kalcita iz cistern v silose. S tem smo dosegli za tretjino nižjo ceno transporta pri prevoznikih, manjše onesnaževanje okolja s hrupom in izpušnimi plini, ter zmanjšali obseg

fizičnega dela.

Branko STARIČ

Sanacija dela objekta za proizvodnjo Titanovega belila

Spet sem se znašel pred težko nalogo. Le kako prijateljem, znancem, in seveda tudi vam spoštovani bralci tega sestavka, razložiti kaj delamo, kako delamo in s kakšnimi problemi se soočamo, ko pa se na zunaj vidi le odstranjena fasada na delu, ki ga obnavljamo. Morda s prispodobno, z opisom situacije, ki jo lahko ali pa smo jo že doživeli vsi.

Predstavljajte si stanovanjski stolpič s štirimi nadstropji, s kar precej prebivalci. Seveda s pisano družino, ki živijo mirno življenje. Toda stanovanjski svet ugotovi, da bo potrebno temeljito prenoviti sanitarne prostore v hiši. Torej v vseh stanovanjih. Saj veste kaj je v njih? Kajne! Dogovorijo se za poseg, vendar na žalost ugotovijo, da prebivalci hiše ne morejo zapustiti. Oni morajo kljub temu uporabljati te prostore. Pa se prične veselje. Mojstri kmalu ugotovijo, da bo potrebno zamenjati tla, zidove, stropne, okna, vrata, zračnike, odtoke in vodovodno napeljavo. Le pribor ostane, saj ga morajo prebivalci uporabljati. Tu pa je še ena velika neprijetnost. Uporabniki prostorov so slabo obveščeni o posegu in izvajalci niso navajeni, da kdo uporablja stranišče, medtem ko oni odstranjujejo tla. No, tako bi najbrž opisal položaj nekdo, ki je le stranski opazovalec. Uporabniki in izvajalci bi seveda imeli vsak svojo zgodbo. Kdo ve, če sem prispodobno opisal dovolj plastično. Želel sem pojasniti težave, ki jih čutimo udeleženci pri sanaciji dela zgradbe za proizvodnjo titanovega belila.

Obnavljamo namreč nosilne elemente kovinske zgradbe, ki so izpostavljeni močnim vplivom kemične agresije. Agresija je tako močna, da ji lahko sledimo le s temeljitim obsegom popravila, ki zajema streho, stebre, grede, fasado in talno konstrukcijo vse do roba pilotov, ki so zgrajeni globoko v močvirna tla. Verjetno je le strokovnjakom, ki taka dela opravljajo jasno, kako težko je to delo opraviti ob nezmanjšani proizvodnji, ki je mnogo večja

od prvotno načrtovane. Pri tem je bilo potrebno opraviti natančne statične izračune, izbrati najustreznejši način saniranja posameznih elementov, izdelati načrte in seveda z izbranim izvajalcem delo opraviti strokovno in korektno do proizvodnje. Delo je bilo seveda nujno pričeti, saj so izračuni pokazali, da so mnogi elementi na robu svoje nosilnosti. Ker zaradi pogoja, da morajo ostati proizvodnji elementi na svojih mestih, zamenjavo dotrajanih elementov nismo mogli izvesti, smo se odločili, da elemente saniramo z dodajanjem materiala na mestih, kjer je to potrebno. Tako obnavljamo grede in nosilne stebre. Dele stebrov, ki so bili preveč poškodovani, smo zamenjali z novimi. Pri tem pa smo si pomagali s pomožno nadomestno nosilno konstrukcijo. Zelo zahtevni so posegi v spoje med stebri in gredami, saj je potrebno zagotoviti popolno vpetost elementov. Zaradi stanjšanih presekov in utrujenosti materiala moramo zamenjati tudi vse vijake, ki spajajo elemente. Dilema, kako v najboljši meri zaščititi obnovljeno konstrukcijo, smo rešili na zelo neprijeten način. Kovinske elemente čistimo mehansko, s pomočjo peskanja, kar seveda povzroča veliko nejevoljo in težave v samem objektu, vendar učinkovitejšega sistema trenutno nimamo na voljo. Premazi, ki jih nanašamo v minimalni debelini 330 mikronov, so razumljivo domač izdelek. Posebno težavo pa predstavlja obnavljanje tlakov na nivoju 0.00 m, saj so zaščitni materiali v začetni fazi nanašanja zelo občutljivi, če je prisotna vlaga. Le-to pa je skoraj nemogoče popolnoma izključiti. Vendar moramo tudi to delo opraviti, da bi preprečili vse možne pobege odpadnih tekočin v podtalnico ali v kanalizacijske sisteme. Vse to delo opravljamo seveda ob oceni, da so nosilni piloti pod objektom še vedno sposobni prenašati vse obremenitve.

Upamo, da nam bo delo, ki seveda še poteka s polnim zamahom in bo končano v naslednjem letu, ob polni angažiranosti vseh strok vzdrževanja, zaposlenih v proizvodnji ter delavcev zunanjih izvajalcev, v najboljši možni meri uspelo.

Darko KOŠAK

Novosti v Kemiji Celje

Ena od pomembnejših novosti, ki smo jih uvedli v PE Kemija Celje v letu 2000 je sprememba organizacijske sheme. Poleg tega smo opravili spremembe v tehnologiji, končali z nekaterimi investicijami in na trg poslali nekaj novih proizvodov.

Spremembe v tehnologiji

V PE Kemija Celje smo ukinili predelavo bazičnih bakrovih jedkal in regeneracije Replenišerja. Posodobili smo linije za polnjenje emulzij in linije za vmešavanje finih dodatkov v obratu Gradbene mase. Razvijamo industrijski postopek za pridobivanje površinsko aktivnega bakrovega oksiklorida.

Naložbe

V letošnjem letu so bile opravljenе naslednje investicije:

Zamenjava **cinkovega dodatka** v izdelku Cuprblau-Z (3.000.000 SIT/leto). Predelava odpadnega **cinkovega mulja** (20.000.000 SIT). Zamenjava **oksidacijskega sredstva** $KMnO_4$ za H_2O_2 . Optimalizacija postopka sinteze **Hygromulla** (3.000.000 SIT/leto). Izboljšava receptur nekaterih **gradbenih mas**.

Opravljeni so bili tudi nakupi in to:

Nakup Mercedesovega **tovornjaka** za prevoz silosov za Omalte (40.000.000 SIT). Montaža **silosov** za avtomatsko vmešavanje finih dodatkov v gradbene mase (50.000.000 SIT). Prestavitev in modernizacija **polnilne linije** za gradbene emulzije (15.000.000 SIT).

Nakup petih **mešalcev** za mešanje malt iz silosov (3.000.000 SIT).

Nakup **nakladalca** za obrat Rastni substrati (9.000.000 SIT). Nakup **drobilca** za fino mletje komposta (5.000.000 SIT). Remont **reaktorja** za raztapljanje cinkovih pepelov in nakup **centrifuge** (5.000.000 SIT). Ureditve **garderobe in sanitarij** v obratu Cink sulfat (3.000.000 SIT).

Novi proizvodi

Na področju gradbenih mas smo poslali na trg več novih proizvodov: **ARACID**, sredstvo za zaščito fasadnih površin pred pajki in **ALGOSAN**, sredstvo za zaščito fasadnih površin pred algami in plesnijo;

Omalit M5 in M10, malti za zidanje s povečano tlačno trdnostjo; **Klinker malto F in G**; **Nivedur B**, belo elastično lepilo; **Nivedur I**, srednjelosno cementno lepilo; **Nivelan P** debeloslojni praskan omet v šestih niansah ter **Nivelan Z**, beli tankoslojni mineralni omet z zaribano strukturo. V Hrvaški smo pridobili registracijsko dovoljenje za **ULTRA FINI CUPRBLAU-Z**. Pripravili smo nov dizajn blagovne znamke **Humovit**. Na trg smo lansirali novo skupino substratov pod imenom **Humovit Dekorativni**.

A. LUBEJ

Energetski pregled v Cinkarni

Energetski pregled v naši tovarni je bil izveden v okviru projekta "Demand site management", ki ga je financirala Energetika Celje. Cilj tega programa je spodbujanje organizacijskih ukrepov in investicijskih aktivnosti na področju učinkovite rabe energije.

Cinkarna je zelo velik porabnik energije. Velika poraba goriv primarne energije in električne energije, ter trend naraščanja stroškov za energijo, narekujejo analizo obstoječega energetskega sistema.

Strošek za energijo predstavlja 6,6 odstotkov celotnih stroškov poslovanja. Električna energija, iz katere pridobimo 63 odstotkov deleža celotne energije, stroškovno predstavlja kar 83 odstotkov deleža celotnih stroškov za energijo. Zato so prihranki pri tej obliki energije še posebej ekonomsko upravičeni.

Obdelani sta bili dve možni varianti soproizvodnje toplotne in električne energije (kogeneracije) v Cinkarni. Kogeneracija omogoča, za razliko od konvencionalnega pridobivanja električne energije, kjer so povprečni izkoristki 37 odstotni, kar okoli 85 odstotni izkoristek. Seveda, če se toplotna in električna energija v celoti koristno porabita. Ker pa v Cinkarni pridobivamo toploto v procesu proizvodnje žveplove kisline, bi bilo potrebno toploto iz kogeneracije plasirati na trg (Energetika Celje). Tako bi bilo poleg investicije v kogeneracijo potrebno investirati še v nov plinovod, nove cevovodne povezave in prodajati toploto zunanjemu partnerju, kar zelo zmanjšuje upravičenost takšne investicije.

Sicer pa ukrepe za zmanjšanje stroškov

energije delimo glede na stroške, ki so organizacijske narave in investicijske ukrepe. Organizacijski ukrepi zahtevajo zelo malo stroškov zato jih nekaj tudi navajamo: optimizacija tehnoloških procesov, ustrezne nastavitve (te-mperature, tlaki, pretoki, vrtiljaji...), energetska učinkovita razsvetljava (dnevna svetloba), nadzor nad temperaturami v prostorih, optimizacija sistema spremljanja rabe energije, ciljno spremljanje rabe energije, ukrepi za dvig energetske osveščenosti vodstva in zaposlenih, predavanja za vodstvo in zaposlene, širjenje informacij o pomenu učinkovite rabe energije.

Branko STARIČ

Končali šolanje

Vstopamo v najbolj vznemirljiv čas človeške zgodovine. Do sprememb prihaja bolj pogosto kot kdajkoli doslej in prihodnost je vse bolj nepredvidljiva. Edino, kar zagotovo vemo o prihodnosti je, da bodo spremembe še hitrejše in da bo vse še bolj nepredvidljivo.

Učenjak *Tom Peters* je dejal, da je neprestano učenje morda edini izvor konstantne, učinkovite prednosti pred konkurenco, tako za posameznika kot tudi za podjetje.

Veseli smo vsakokrat, ko nam sodelavec sporoči, da je opravil naslednjo stopnjo svojega izobraževanja ob delu. V letu 2000 so to bili:

Dušan OBREZA, ki si je na Univerzumu v Ljubljani pridobil naziv strojni tehnik, Nikolaja PODGORŠEK SELIČ, ki si je na Fakulteti za elektrotehniko pridobila naziv specialistka,

Jurij VENGUST, ki si je na Ekonomski fakulteti pridobil naziv magister znanosti, Zoran KANDUČ, ki si je na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo pridobil naziv magister znanosti,

Andrej ŠELIH, ki si je na Poklicni in tehnični strojni šoli pridobil naziv strojni tehnik, Franc KAČIČNIK, ki si je na Poklicni in tehnični, elektro in kemijski šoli pridobil naziv elektrotehnik energetik in Zoran PEVEC, ki si je na Pedagoški fakulteti pridobil naziv profesor slovenščine.

Vodstvo Kadrovske splošne službe in Uprava podjetja vsem diplomantom iskreno čestita in jim želi veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

PO PROJEKTU IZPOPOLNITVE P-5.6

Slika prikazuje vizijo zasnove računalniško vodene proizvodnje TiO₂, kasneje bomo priključili v sistem še energetiko, litopon, kislino in po potrebi tudi proizvodnjo drugih poslovnih enot. Sistem je zgrajen tako, da so vsi računalniki v posameznih enotah proizvodnje med seboj povezani, v takšno mrežo so lahko povezani računalniki tehnologov, vodij proizvodnje in direktorjev.

The diagram illustrates the production line layout for the 'KABINA 3 OPTICNO VOZISUŠE' cabin. The layout is organized into five main stations, each with associated equipment and processes.

Station 1: KABINA 1 KISLINA OPTICNO VOZISUŠE

- Equipment: OSM Ind., OSM Ter., PLK SERVER, OS SERVER
- Processes: Procesi Linja 1 Linja 2

Station 2: KABINA 1 NEVITRALIZACIJA OPTICNO VOZISUŠE

- Equipment: OSM Ind., OSM Ter., PLK SERVER, OS SERVER
- Processes: Procesi xxxx xxxx

Station 3: KABINA 2 OPTICNO VOZISUŠE

- Equipment: OSM Ind., OSM Ter., PLK SERVER, OS SERVER, OS SERVER
- Processes: Procesi Predme. Razkop. Predme. Razkop. Tehnolog

Station 4: KABINA 3 ENERGETIKA OPTICNO VOZISUŠE

- Equipment: OSM Ind., OSM Ter., PLK SERVER, OS SERVER
- Processes: Procesi Zrak El. en. Procesi Zrak El. en.

Station 5: KABINA 3 OPTICNO VOZISUŠE

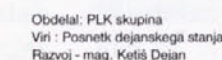
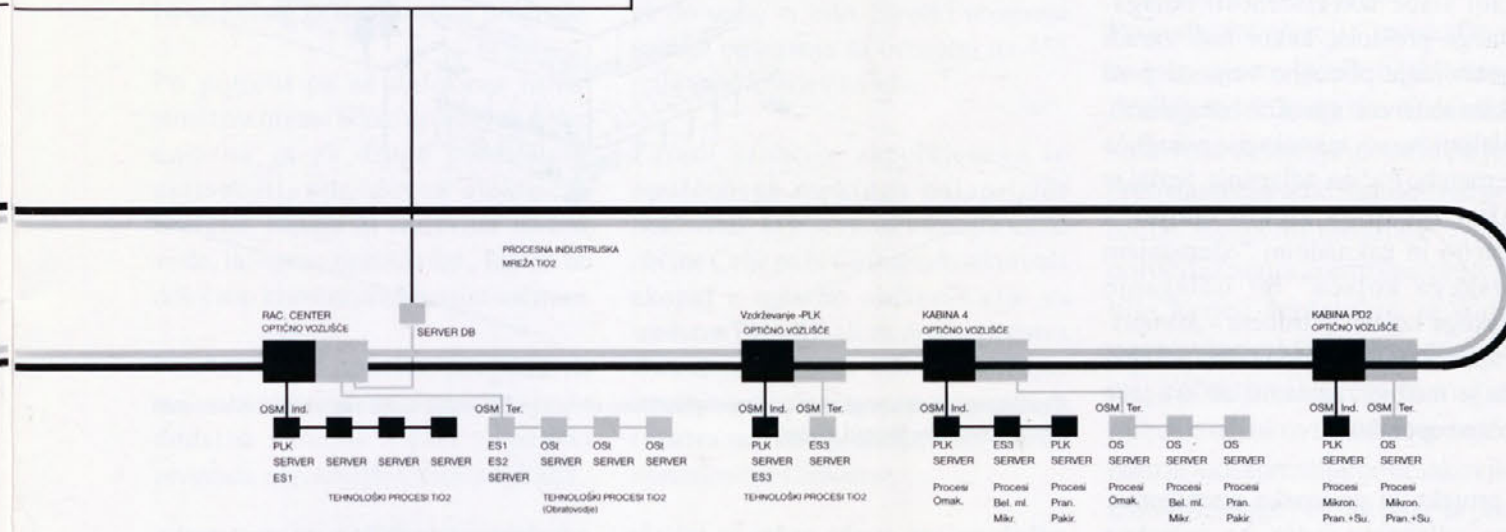
- Equipment: OSM Ind., OSM Ter., PLK SERVER, OS SERVER, OS SERVER, OS SERVER, OS SERVER, OS SERVER
- Processes: Procesi Hidrol. Pranje+, Procesi Kalc. Pigm., Procesi Na ft. + pranj Na, Procesi Tit. sul + hid. ksil, Procesi Tit. sul + hid. ksil

The diagram illustrates the control system architecture for a four-cabin tram. It features four cabins (KABINA 1-4) and a central RAC CENTER. Each cabin is equipped with a PLC (PLK) and various processes (Procesi). The RAC CENTER contains a server (SERVER) and ES1/ES2 modules. The diagram uses various symbols to represent these components and their interconnections.

- KABINA 1 (NEUTRALIZACIJA OPTIČNO VOZIŠČE):** Contains a PLC (PLK) and processes (Procesi).
- KABINA 2 (OPTIČNO VOZIŠČE):** Contains a PLC (PLK) and processes (Procesi, Pridrže, Mielje).
- KABINA 3 (OPTIČNO VOZIŠČE):** Contains a PLC (PLK) and processes (Procesi, Rutlizacijske kail).
- KABINA 4 (OPTIČNO VOZIŠČE):** Contains a PLC (PLK) and processes (Procesi, Rutlizacijske kail).
- RAC CENTER (OPTIČNO VOZIŠČE):** Contains a server (SERVER) and ES1/ES2 modules.

napravah...; vsem, ki podatke potrebujejo za optimalno vodenje in ukrepanje. Podatke lahko statistično obdelujemo ali jih podajamo v obliki raznih poročil. Proizvodne podatke sistema PCS7 lahko prenašamo v druge poslovne informacijske mreže, pomeni povezovanje v druge informacijske sisteme. Vzdrževanje sistema se dogaja iz enega mesta, diagnosticiranje napak merilne opreme je enostavno.

mag. D. KETIŠ

Sprememba načina odlaganja sadre

Projekt suhega odlaganja sadre dobiva končen obseg, potem ko se je uprava družbe odločila za sanacijo in rekultivacijo obeh mokrih odlagališč Za Travnikom in Bukovžlak. Tako bo z načrtovano izgradnjo obrata za filtriranje sadre dosežen velik neposredni prispevek k varstvu in humanizaciji človekovega okolja ter gospodarjenju s prostorom. Sanirani in rekultivirani mokri odlagališči bosta vrnila bivalnemu okolju skupaj 67 ha zatravljenih površin.

Mokro odlaganje mulja na splošno povzroča velike posege v prostor tudi zaradi slabe izkoriščenosti odlagališčnega prostora, kakor tudi zaradi zagotavljanja potrebne varnosti pred židkimi sedimenti v mokrih odlagališčih. Nadaljnji razvoj tehnologije omogoča spremembo načina odlaganja. Sedaj je možna zgostitev židkih muljev s filtracijo in naknadnim "ožezanjem" filtrskega kolača ter odlaganje filtrskega kolača v trdnem - komprimiranem stanju. Takšna trdna odlagališča je možno zazeleniti ali drugače koristno uporabiti.

Za projekt, ki ga kratko imenujemo: Suho odlaganje sadre, bo potrebna sprememba zazidalnega načrta. Ker je lokacija odlagališča Za Travnikom v treh občinah (Celje, Šentjur in Štore), bodo vse tri sodelovale pri sprejemanju spremembe na svojih občinskih svetih. Pridobitev lokacijskega in gradbenega, oziroma enotnega dovoljenja za izgradnjo objekta za zgoščevanje - filtriranje sadre se bo zaradi tega zavleklo. Takšna zamuda lahko ogrozi začetek suhega odlaganja sadre, oziroma prenehanje odlaganja mokre sadre "na zalogo". Ta zaloga bo koncem leta 2001 znašala že 3,6 milj. m³ sedimenta. V tem primeru bi bilo potrebno iskati lokacije začasne

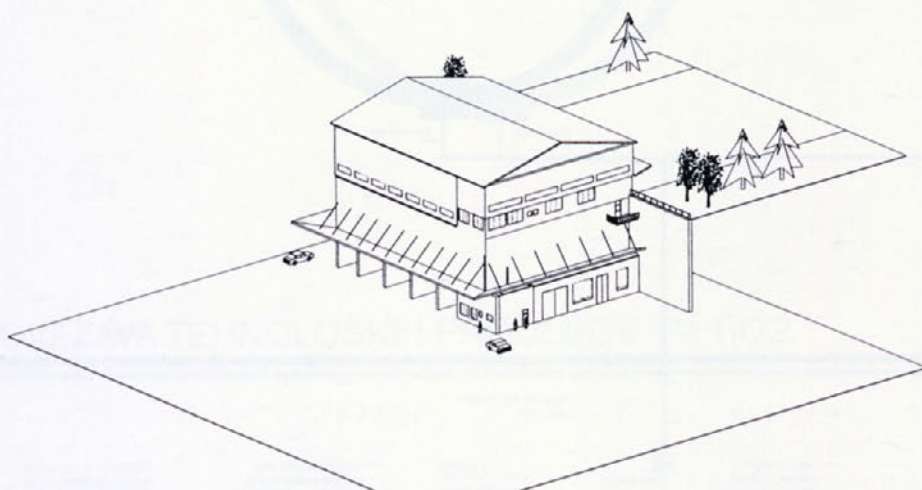
deponije suho odložene sadre izven odlagališča, ki bi jo bilo potrebno naknadno prestavljati nazaj na dokončno lokacijo v saniranem odlagališču, z velikimi stroški.

Zmogljivost obrata za filtriranje sadre bo 1.800 m³ filtrskega kolača na dan in v odvisnosti od filtrirnih lastnosti stare mokre sadre bo sanacija mokrega odlagališča Za Travnikom trajala sedem let. V tem času bo suho

pregrade, to je 300 m nadmorske višine. Na južnem delu odlagališča pa bo potrebna višina odlaganja 320 m.

Predvidoma od leta 2018 se bo lahko suha sadra iz tekoče proizvodnje odlagala v izpraznjeno odlagališče Bukovžlak še nadaljnjih enajst let do leta 2029, ko bo tudi to odlagališče zapolnjeno s 3,8 milj. m³ do višine pregrade. Ta je na višinski koti 295 m.

Prednosti suhega saniranega in rekultiviranega odlagališča, v primerjavi

Trodimenzijski pogled na zunanjo arhitekturo obrata za filtriranje sadre s severovzhodne smeri (Projektivni biro Ingrad, Celje)

odložena vsa sveža sadra iz tekoče proizvodnje, skupaj s celotno staro sadro iz sanacije. Odlagališče bo zaradi boljše izkoriščenosti odlagališčnega prostora zapolnjeno z enako prostornino 3,6 milijoni kubičnih metrov komprimirane sadre kot je bila pred začetkom spremenjenega odlaganja z mokrim sedimentom.

Predvidoma od leta 2009 se nato nadaljuje s sanacijo mokrega odlagališča Bukovžlak, ki bo sanirano v nadaljnjih devetih letih do leta 2018. Takrat bo komprimirane suhe sadre za 8,6 milijonov m³ in odlagališče Za Travnikom bo zapolnjeno do višine

z mokrim odlagališčem, so vsestranske, dolgoročne in popravljajo ter izboljšujejo degradirano naravno okolje, v okolju primernejše, skoraj sonaravno usklajeno z okoljem. Glavni cilj kot posledica sanacije in zapolnitve mokrih odlagališč pa je rekultivacija in revitalizacija dveh kompleksov: 40 ha od odlagališča Za Travnikom in 26 ha od odlagališča Bukovžlak. To površino je možno brez ovir koristno porabiti za najrazličnejše namene.

Za optimalno izrabo novih površin se je potrebno resnično zavzeti tudi politično in se brez nepotrebne naglice opredeliti v obliki spremembe

zazidalnega načrta, s potrditvijo novega ureditvenega načrta. Javna razprava lahko poteče brez naglice, da se uskladijo resnično vsi strokovni, družbeni, podjetniški in drugi interesi, z upoštevanjem vseh krajinskih elementov in biotske raznovrstnosti lokacije ter predvsem z upoštevanjem novih vrednot za posege v prostor, ki se bodo tekom naslednjih let uveljavile.

Objekt - obrat za filtriranje sadre s potrebno infrastrukturo je začasen in se po končani rekultivaciji obeh odlagališč odstrani skupaj z varovalno ograjo in drugo infrastrukturo, ki ne bo več potrebna. Prenehajo tudi aktivnosti za vzdrževanje, nadzor in opazovanje odlagališča in pregrade, ker tudi te ne bodo več potrebne. Vzdrževati in kositi bo potrebno le zračno stran pregrade.

Po potrebi pa se določena infrastruktura obrata lahko uporabi za druge namene in za druge predvidene aktivnosti, npr. dovod električne energije, zajetje in rezervoar izvirne vode, dovozno cestišče itd., kar pa bo določeno z novim ureditvenim načrtom.

Posebej tudi ni potrebno poudariti, da sta suhi odlagališči sadre, ki ju še dodatno varujeta visoki zemeljski pregradi, najvarnejši v vseh pogledih.

Dvonivojski objekt obrata za filtracijo nevtralizata bo postavljen na zahodnem robu odlagališča. Spodnji nivo s skladiščem suhe sadre v betonskih boksih bo na koti 302 m. Od tod bo filterni kolač sadre odpeljan na lokacije odlaganja. Zgornji nivo betonske plošče, kjer bodo delovale štiri membransko-komorne filterne stiskalnice, pa je na višinski koti 317 m. Delovanje stiskalnic in nov način suhega odlaganja, pa je že opisano v prejšnji številki Cinkarnarja.

Če ne bo možno izvajati vsakodnevne suhega odlaganja zaradi neprijetnih vremenskih pogojev ali zaradi drugih zaprek, bo prostornina skladišča

sadre omogočila sprejem petdnevnega filtriranja.

Interes Cinkarne za izvedbo projekta suhega odlaganja sadre sovpada s širšim družbenim in političnim interesom, ker degradirano okolje spremeni ter izboljša v sprejemljivejše, varnejše, skoraj v sonaravno. Za Cinkarno bo sprememba načina odlaganja na suho odlaganje sadre, predstavljala velik investicijski zalogaj. Predračunska vrednost investicije je že narasla na 15,5 milijonov tolarjev. Sredstva bodo porabljena dveh letih. Za del izbrane in naročene opreme iz uvoza, pa je že plačan predajem.

Tekoči stroški suhega odlaganja pa bodo predstavljali dodaten strošek, ki ga do sedaj ni bilo. Stroški izvajanja suhega odlaganja so ocenjeni na 455 milijonov tolarjev na leto.

Zaradi sanacije zapolnjenega in opuščenega mokrega odlagališča Bukovžlak, ki je samo na lokaciji mestne občine Celje pa bi Cinkarna konkurirala skupaj z mestno občino Celje za sredstva PHARE ali za druga sredstva finančne pomoči EU za hitrejšo izpolnjevanje obveznosti polnopravnega članstva za področje okolja. To bi omililo obremenitve Cinkarne.

Izgradnja obrata za nevtralizacijo bo predvidoma zaključena v enem letu.

Dani PODPEČAN univ.dipl.inž.kem.

Kontrolne presoje BVQ I

Po pridobitvi certifikata ISO 9002 si ne smemo in ne moremo oddahneti. Kontrolne presoje se vrstijo vsakih 6 mesecev in nas tako silijo v vzdrževanje sistema kakovosti.

Standard ISO 9002 nam predpisuje sistem za zagotavljanje kakovosti. Nadzor nad uporabo tega standarda je tudi narejen kot sistem in to dober. Ko si podjetje pridobi certifikat stopi na pot izpopolnjevanja sistema. In to pot se z malo napora lahko spremeni v spiralo, ki se vzpenja.

Pri kontrolni presoji v mesecu marcu ni bilo ugotovljenih neskladnosti. Presojevalec je ugotovil, da sistem kakovosti deluje, pripomnil pa je, da premalo reagiramo na informacije, ki redno mesečno nastajajo v obliki poročil. Zadnja kontrolna presoja je bila konec septembra in tudi ni ugotovila neskladja. Poudarjeni so bili korektivni ukrepi in merjenje njihove učinkovitosti. Priporočeno nam je tudi spremljanje učinkovitosti izobraževanja. Najbrž pa je to precej trd oreh, saj so merila za zdaj še nejasna.

Zaradi zunanjih in notranjih presoj, zaradi revizije standarda ISO 9002, zaradi stroškov, ki jih sistem kakovosti povzroča, bi še enkrat svetovali vsem direktno in indirektno vključenim, naj razmišljajo racionalno. Le tak sistem bo omogočal dobiti več z manj stroški. Pozabite na nečimrnost, površnost, samoljubje in glejte cilj.

Mija MARIN

Sejmi še vedno nepogrešljivi

Podobno kot v prejšnjih letih ostajajo sejmi ena najpomembnejših aktivnosti, ki jih izvajamo v Službi tržnega komuniciranja. Kljub vsem novim načinom komuniciranja sejmi še vedno ostajajo nepogrešljivi, saj omogočajo osebni medčloveški stik med poslovnimi partnerji, ki ga ne more povsem zamenjati nobena komunikacija, pa naj si bo to elektronska pošta, internet, telefax ali telefon.

Prvi so svoj prodajni asortiment na sejmu predstavili sodelavci agro prodajnega programa. Že v februarju se je namreč v Celju odvijal sejem Flora, katerega poudarek je na cvetličarstvu, vrtnarstvu in krajinarstvu. Na tem sejmu smo se pod skupno blagovno znamko "Za 100 let lepote in ugodja" predstavili skupaj s sledečimi firmami: Ljubečna Celje, Uko Kropa, Prehod in Pro horto – Strgar. Na sejmu predstavljena blagovna znamka skuša tudi najbolj zahtevnemu potrošniku ponuditi rešitve, ki bodo v veselje še kasnejšim generacijam. Slovenski trg namreč tudi na področju vrtnih ureditev išče vedno bolj kakovostne rešitve, ki upoštevajo vse ekološke zahteve, ob tem pa stroški vzdrževanja ne smejo biti previsoki.

Poudarek cinkarniškega dela skupne predstavitve je bil na kompletni paleti Humovitov. Ljubečna Celje je predstavila svoj celoviti sistem izdelkov iz klinkerja, ki dejansko nudijo raznovrstne rešitve. Podjetje Uko Kropa je na sejmu predstavilo svoje umetniško obdelane kovane izdelke, ki jih poznajo tudi že marsikje po Evropi. Prehod je podjetje, ki proizvaja zelo kakovostno in obstojno vrtno pohištvo iz tikovine in del svojega asortimana so pokazali tudi na sejmu. Pro-horto Strgar pa je podjetje, ki ureja vrtove in parke, zato so tudi na sejmu poskrbeli za ta del ureditve celotnega skupnega razstavnega prostora. Skupna predstavitve na sejmu je dokaj dobro

uspela, zato tak način predstavitve verjetno ni bil zadnji, saj že pripravljamo podobno skupno predstavitev v Mozirskem gaju. Doslej smo v Mozirskem gaju že imeli v našem hišico, v kateri so bili skozi vse leto predstavljeni naši proizvodi. Ker pa je le-ta potrebna obnove, želimo ob tem pripraviti čim bolj atraktivno predstavitev, ki bi privlačila pozornost obiskovalcev.

Proizvode našega gradbenega programa in sredstev za antikorozijsko zaščito smo predstavili na sejmu Megra v Gornji Radgoni. Ta sejem je specializirani sejem za področje gradbeništva in je bil letos v Sloveniji edini tovrstni specializirani sejem. Sejem Domofin Celje, ki bi moral biti v novembru letos in je prav tako specializiran za področje gradbeništva, je namreč prestavljen v februar prihodnje leto. Na sejmu smo poleg celotne palete proizvodov za gradbeništvo, ki jih v Cinkarni proizvodimo že vrsto let, predstavili tudi nekaj novosti, ki so v prodaji šele v letošnjem letu (Aracid, Algosan, nove vrste ometov in malt za zidanje...).

Naš gradbeni in antikorozijski program smo v okviru skupnega nastopa slovenskih firm, ki jih organizira Gospodarska zbornica Slovenije, predstavili še na sejmu Gradnja in obnova Sarajevo. Skupaj s firmo Kruševo export Skopje pa smo taisti program predstavili tudi na sejmu Tehnoma Skopje.

Naša PE Veflon je svoje proizvode letos predstavljala na dveh prireditvah. Prva podrobnejša predstavitev je potekala na sejmu Vzdrževanje, ki ga vsako leto pripravijo v Mariboru. Kot že samo ime sejma pove, je le-ta namenjen prikazu sodobnih načinov vzdrževanja, ki omogočajo strokovno in pravočasno vzdrževanje vsega, kar nas obdaja.

Druga predstavitve za to poslovno enoto je potekala na Rogli v športni dvorani hotela Planja. Tam se namreč enkrat letno srečajo vzdrževalci iz vse Slovenije, pa tudi tujine. Na prireditvi so ob sejmskem delu prikaza proizvodov potekala še različna strokovna predavanja.

Proizvode našega grafičnega programa smo letos nameravali predstaviti na dveh sejmihi v tujini. Prvi je bil Grafima Beograd, drugi pa Intergrafika Zagreb. Na žalost pa smo morali sodelovanje na prvem sejmu zaradi takratnih demonstracij in nestabilnih razmer v Beogradu odpovedati. Zato pa smo svoje grafične proizvode predstavili na sejmu v Zagrebu. Sejem Intergrafika je namreč specializirani sejem za to področje zato se na njem zberejo pomembnejše firme s področja grafične proizvodnje iz različnih držav. Na sejmu smo se predstavili skupaj z našimi najpomembnejšimi zastopniki na Hrvaškem.

Druga aktivnosti v Službi tržnega komuniciranja

Priprava sejmov je sicer ena pomembnejših aktivnosti naše službe, vsekakor pa ne edina. Tako smo med letom poleg priprave sejmov izvajali vrsto aktivnosti za izdelavo novih oblikovnih rešitev embalaže za Humovit, predstavitvenih plakatov in zloženke za gradbene proizvode, novih prospektov za grafične proizvode in titancinkovo pločevino...

Že dalj časa pripravljamo tudi tekste za podrobnejšo predstavitev naših proizvodov na cinkarniški spletni strani. Predstavitve bo tako v slovenskem kot v angleškem jeziku. Za samo izvedbo projekta je oblikovana tudi delovna skupina v sestavi g. JAZBEC, g. LUBEJ, g. BROZ in ga. SCHMIDT. Ta skupina bo poskrbela za čim boljše predstavitev na spletnih straneh. Urejanje predstavitve bo potekalo v štirih sklopih:

- uredi se predstavitvene strani po prodajnih programih,
- uredi se strani po posameznih izdelkih v programih,
- uredi se prevode v angleški jezik za prvi in drugi sklop,
- tekoče se spremlja in ažurira spletne strani.

Prvi sklop ureditve strani je že narejen, h koncu pa gre že tudi drugi sklop. Celotna predstavitve cinkarniških izdelkov bo na naših spletnih straneh predvidoma do konca januarja 2001. S tem pa delo s spletnimi stranmi ni

končano, saj le-te zahtevajo tekoče spremljanje in dopolnjevanje. Delovna skupina bo zato skušala prepričati tudi vodstvo podjetja, da bo sproti zagotavljalo sredstva in kadre, ki so za tako dopolnjevanje nujni. Predstavitev na internetu je v sedanjem času nujno, nič pa ne pomaga spletna stran, ki ni dopolnjena in vsebuje zastarane podatke.

V drugi polovici leta smo začeli tudi z oglaševalskimi akcijami preko Radia Celje in Novega tednika za agro in gradbene proizvode ter s kontaktnimi oddajami, kjer naš strokovnjak s področja gradbeništva odgovarja na vprašanja poslušalcev. Vso sezono pa objavljamo oglase za agro proizvode tudi v Kmečkem glasu. V času urejanja grobov pred 1. novembrom smo na celjskem pokopališču izvedli akcijo prodaje in dostave Humovita na grobove.

Še več oglaševanja in ostalih propagandnih aktivnosti pa imamo v načrtu za novo sezono.

Vse aktivnosti, ki jih izvajamo, so lahko učinkovite le ob uspešnem sodelovanju naše službe, ustreznega prodajnega programa in poslovne enote, za katero se prodajna akcija izvaja. Zato moramo kot dober primer na tem mestu izpostaviti uspešno sodelovanje s PE Kemija Celje. V tej poslovni enoti se namreč sestanemo vsaj enkrat mesečno na usklajevalnih sestankih, na katerih se dogovorimo o potrebnih aktivnostih v prihodnje ter pregledamo, kako so bile izvršene zadolžitve iz prejšnjega sestanka. Tak način dela se je pokazal kot zelo uspešen, zato bomo izkušnje sodelovanja z navedeno PE skušali prenesti tudi na ostale.

Služba tržnega komuniciranja

Informacijske tehnologije in Strokovna knjižnica

Vpliv informacijskih tehnologij se, kot na vseh drugih področjih, izrazito kaže tudi pri delu specialnih knjižnic v podjetjih. Tukaj seveda ne gre zgolj za navdušenje nad bodočnostjo, temveč predvsem za pragmatičnost in izkoriščanje novih možnosti. V okviru prenovitve načina dela, gre manj za problem modernizacije in inovacije ter bolj ali predvsem za način transformacije. Vemo, da so bile knjižnice v preteklosti organizirane predvsem na tako imenovano "ročno vodenje dela in oskrbovanja s podatki", danes pa se to z novimi mediji seveda spreminja. Vsekakor ne gre za to, da bi se opuščala možnost dostopa do knjige, ki ostaja še vedno temeljno knjižnično gradivo. Gre predvsem za sistem obveščanja in način poslovanja.

Kako se torej kaže spreminjanje celotne knjižnične dejavnosti v Cinkarni?

Naročanje in dostava knjig ostajata v glavnem podobna kot do sedaj, spreminja pa se način obveščanja in način vodenja posameznih datotek. V letu 2000 smo tako dokončali računalniške baze podatkov standardoteke in člankov. Pred tem je že bil urejen tudi računalniški vnos podatkov za patente in inovacije. Podatki o tem so tako lažje in hitreje dostopni. Vse večja realnost postaja strokovni poročevalec Modra stran. Mesečno ga, ob občasnem mentorstvu vodje Službe za razvoj in raziskave Marka TUKARIČA, pripravlja uredniški odbor, ki ga vodi glavni urednik Vladimir VREČKO, člani za posamezna področja pa so Karmen RAJER KANDUČ, Andrej LUBEJ, Jure VENGUST, Roman BROZ in Zoran PEVEC. Dostop do MS je možen tako s pomočjo elektronskega medija, kot tudi v aktualni papirni obliki. V njem objavljajo svoje članke cinkarniški strokovnjaki in za pričakovati je, da bo z leti celo pridobil na veljavi in pomembnosti, saj je prav v MS zbrano to, kar naj bi vsebovalo možgansko jedro razvoja podjetja. Ob Modrih straneh, smo pričeli tudi z elektronsko izdajo informacij virtualne ali, kot bi dejali

sodobneje, digitalne strokovne knjižnice. Pripravljamo jih v Strokovni knjižnici in izhajajo tedensko. Te objave poskušajo slediti informacijam, ki so v zvezi s proizvodnjo, marketingom, financami, organizacijo in sploh vsemi dogodki, ki so pomembni za naše podjetje. Informacije, ki jih podajajo te strani so zajete tako iz domačih in tujih revij, na katere smo naročeni, kot tudi iz vseh ostalih virov, predvsem seveda elektronskih.

Že nekaj časa pripravljamo v sodelovanju s službo informatike, tudi možnost dostopa do knjižničnega fonda, preko notranjega računalniškega omrežja. Delo je v zaključni fazi, v knjižnici program še testiramo, v kratkem pa predvidevamo možnost dostopa po posameznih poslovnih enotah in ostalih službah v podjetju.

V osnovo delovanja knjižnice je vgrajena urejenost. Strokovna knjižnica želi svojim uporabnikom ponuditi in omogočati urejen, enoten dostop do gradiva in drugih informacijskih virov. To nedvomno ni trenutno ali enkratno dejanje, saj gre v bistvu za proces, ki se stalno spreminja in nadgrajuje. Ob tem mora biti jasno, da se tako imenovano aktualno knjižnično gradivo ne ukinja. Kaj takšnega ne pade na kraj pameti nikomur na svetu. Ko so izumili televizijo, ljudje niso prenehali poslušati radia; je pa res, da je današnja tovrstna avdio naprava bistveno boljše izdelana, kot tista pred nekaj desetletij. Skratka gre za to, kot sem že zapisal, da se spreminja dostop do knjižničnega gradiva in predvsem, da se izboljšuje možnost do čim boljše informiranosti za strokovnjake posameznih področij. In prav v tej smeri poskuša delovati tudi vaša-naša cinkarniška Strokovna knjižnica.

Zoran PEVEC

Predstavljamo vam naše strokovnjake

V Cinkarno so nas pripeljale različne poti. Vsaka zgodba je po svoje zanimiva. V naši rubriki vam tokrat predstavljamo dva nova sodelavca.

Rada ima tehnologijo

Ko bo Ministrstvo za okolje in prostor pregledalo in potrdilo program monitoringa onesnaženosti okolja za Titanov dioksid, bomo lahko v Cinkarni znižali število meritev in število izbranih parametrov merjenja. Ta program je namreč za pripraviško nalogo izdelala Barbara SKRABER.

Po končani diplomii na mariborski Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo leta 1999, se je zaposlila v Cinkarni kot pripravnica v Službi za varstvo okolja. Mentorica Breda Kosi in člani komisije na pripraviškem izpitu oktobra 2000 so ji dali same odlične ocene. Zdaj sestavlja podoben program monitoringa onesnaženosti okolja za celotno Cinkarno in to za vode, odpadke in zrak. Nova zakonodaja iz področja varstva okolja namreč omogoča manj meritev glede na to, da smo v Cinkarni občutno zmanjšali onesnaženost na vseh področjih. Barbara pravi, da jo to delo zelo veseli, saj je razgibano, spozna nove ljudi, veliko je na terenu, področje pa je dovolj široko, da se lahko tudi veliko nauči. "V preteklosti sem vedno poslušala, da je Cinkarna velika onesnaževalka, zdaj pa vidim, da so vsi rezultati meritev pod mejnimi vrednostmi. Številke imam nenehno pred seboj in to kontrolo vidijo tudi izven Cinkarne."

Barbara je mlada sedemindvajset let. Redno je zaposlena že skoraj dva meseca na delih in nalogah samostojne strokovne delavke v Službi za varstvo okolja. Poleg pripravništva je v Cinkarni že več kot leto dni in o prvem vtisu je povedala: "V Cinkarni se dobro počutim, nimam težav, zadovoljna sem z delom in s sodelavci. V prvi vrsti je moj cilj zaključiti omenjeni program, potem pa zaključiti še drug projekt to je Geografsko informacijski sistem za ISO 14.000. Stalno spremljam ekološko informacijski sistem in se specializiram na področju vod. Seveda pa si želim, da bi Cinkarna imela na področju ekologije čim manj težav."

Zase misli, da je po naravi pozitiven človek, vedno nasmejana, prijazna, rada je v družbi

Barbara Skrabar

z ljudmi, včasih pa je tudi precej kritična.

Strokovnjak na področju avtomatizacije

Marka PIRMANA je pot v Cinkarno zanesla povsem naključno. Nove službe namreč ni potreboval, saj je imel za sabo že deset let delovne dobe v sosednji Železarni, kjer je delal kot vodja službe za informatiko. Neka neznana sila pa ga je ves čas vlekla v Cinkarno, morda tudi zato, ker se je z našo tovarno prvič srečal na Fakulteti za elektrotehniko v Mariboru, ko je zagovarjal diplomsko delo na prvi stopnji. To je bilo leta 1987, ko je dobil temo diplomske naloge z naslovom "Merilnik pretoka tekočin s turbinskim senzorjem", in je bila po naročilu Cinkarne. Uspešno jo je opravil, čeprav nikoli ni bil v Cinkarni in nadaljeval študij ob delu. Na drugi stopnji je diplomiral leta 1988 z nalogo "Načrtovanje računalniških mrež" in si pridobil naziv diplomirani inženir elektrotehnike.

V začetku lanskega leta mu je pri prebiranju časopisa v oči padel naš oglas. Poskusil je in v marcu 1999 je nastopil delo kot samostojni tehnolog na področju avtomatizacije. Zadolžen je za merilni del pri

vseh novih projektih. Delo se mu zdi zelo zanimivo in izkušnje, ki jih je pridobil v Štornah, mu pridejo zelo prav. "Ti dve službi imata skupni imenovalec - računalniške mreže, komunikacije in meritve, ki so mi znane iz diplomske naloge."

Marko Pirman

Šestintridesetletni Marko pravi, da je v Cinkarni zelo zadovoljen. Poleg zanimivega dela ima tudi odlične sodelavce, ki so ne le strokovni, temveč so pozitivni v medsebojnih odnosih, kar vpliva na dobro splošno počutje. "V Cinkarni je čutiti zdrav odnos do napredka in izobraževanja, medsebojni odnosi so zelo kreativni. Ker imamo v Cinkarni močan tim strokovnjakov, ki so se pripravljali spopasti z vsemi problemi avtomatizacije, z optimizmom gledam na prihodnost, saj se bo to obrestovalo na kvaliteti produktov. Pomembno se mi zdi tudi, da sledimo in spremljamo tehniko v razvoju, saj bomo le tako vedno v vrhu. Zato sem tem bolj vesel, da imamo v Cinkarni dobro razvito izobraževanje in informiranje z novostmi."

Zase pravi, da je po naravi prijazen, skromen in iskren. Nerač se izpostavlja, najraje ima zlato sredino. Trudi se biti pozitiven, sicer pa mu to že od malega uspeva, saj ga v šoli niso zaman klicali Srečko.

Obema novincema želimo še veliko uspehov pri delu in dobrega počutja med sodelavci.

Mira GORENŠEK

Kadrovske novice

Sestavila: Jana JAKOB

VSTOPI

Maj 2000

Gojko KAMENIK, PE Grafika, Danijel MARIČ, PE Grafika.

Junij 2000

Uroš PEČNIK, PE TiO₂, Janko CERJAK, PE Kemija.

Julij 2000

Peter ŽNIDAR, Kemija Celje, Matej KOLAR, Vzdrževanje, Aleš LIPOVŠEK, Metalurgija.

Avgust 2000

Ivan POVALE, Vzdrževanje, Jože KOŠTOMAJ, Metalurgija.

September 2000

Boris DEBELAK, Vzdrževanje.

Oktober 2000

Renato SIGURNJAK, Kemija Celje, Rajko JUS, Kemija Celje.

IZSTOPI

Avgust 2000

Marjan KOROŠEC, Vzdrževanje, sporazumno.

Oktober 2000

Franc SUŠNIK, Kemija Celje - v mirovanje.

November 2000

Tomaž KAČ, TiO₂, sporazumno.

PREMESTITVE

Junij

V okviru PE TiO₂ Borivoj SIMIČ.

Julij

V okviru PE TiO₂ Dragan KOVAČEVIČ.

Avgust

V okviru PE Kemiji Celje

Edvard JUS, Karel PLANKO, Vahid MEHMEDOVIČ, Jože KOREZ.

September 2000

Terezija PEZDEVŠEK iz tiskarne v tiskarske plošče,

Nevinka BERK iz tiskarne v DE Marketing, Branka GOBEC in Sandi LESJAK v okviru PE Grafika, v PE Metalurgija iz SM na drugo SM: Miran ŠPEGEL, Friderik MADARASI, Klavdij KOŠAK, Zoran

TRAFELA, Joško ŠTEMBERGER, Terezija OVTAR, v PE Vzdrževanje pa se premesti Dušan SELŠEK iz SM v drugo SM.

Oktober 2000

Anton POLUTNIK v okviru PE TiO₂, Branko STARIČ iz SM na drugo SM.

November 2000

Marija GRAČNER iz kadrovske splošne službe v družbeni standard, Vida PLANINŠEK iz ene PE - služba kakovosti v drugo PE in sicer Grafika sk. sl.

Marija NAREKS iz službe kakovosti v PE Grafika,

Tatjana POGOREVC tudi iz službe kakovosti v PE Grafika.

JUBILEJNE NAGRADE

Jubilej 10 LET

Matjaž PLEVNİK PE Vzdrževanje; Tomaž BENČINA, DE Marketing.

Jubilej 20 LET

Stevro MITROVIČ PE Vzdrževanje, Zoran KANDUČ, TiO₂, Franc MARŠNJAK, Metalurgija, Radomir ĐAKOVIČ, Kemija Celje, Ivan BREZNIKAR, Vzdrževanje, Vojo ĐUKIČ, Vzdrževanje; Željko DRAGOSAVAC, Metalurgija; Natalija DRŽEK, sl. za organizacijo, Marinko ZRNIČ, Marketing- skladišča; Martin SENEGAČNIK, Služba za varstvo pri delu, Matija PLAJNŠEK, Ivanka KOŠTOMAJ, služba kakovosti, Simo BILIČ, PE TiO₂, Husein IKANOVIČ, PE Vzdrževanje, Fikret IMAMOVIČ, TiO₂, Dragica SIMONČIČ, Služba informatike, Nail AVDIČ, PE Vzdrževanje, Srečko FIDLER, Služba za varstvo pri delu, Fatima HUSKIČ, Kadrovske splošne službe, Brigita KLOPOTAN, Pravna služba, Mustafa MEDANOVIČ, PE Vzdrževanje, Margita PAJIČ, Služba kakovosti, Branko SAVIČ, PE Vzdrževanje, Ivanka VAJDEC, PE Grafika, Miroslav PAVLOVIČ, PE Metalurgija, Josip LAMOT, PE TiO₂, Senad ŠLJIVAR, PE TiO₂, Betka SKOK, PE Metalurgija, Miroslava TELIČ, DE Marketing, Roman SMOLE, kadrovske splošne službe, Duško POPOVIČ, PE Metalurgija, Šaip KRASNIČI, PE Vzdrževanje, Branka GOBEC, PE Grafika, Marija PULKO, Kadrovske splošne službe, Sonja ŽAGAR, Služba kakovosti, Silvestra MAJER, Služba kakovosti, Mladen STUBIČAR, kadrovske splošne službe, Danijel KROFLIČ, PE Vzdrževanje, Vitomir PEVEC, PE TiO₂, GRAČNER Marija, kadrovske splošne

službe, ČRETNIK Ivan, PE Vzdrževanje, KOVAČEVIČ Dragan, PE TiO₂, Milena ŽGAJNER, služba kakovosti, Radislav SRNOVRŠNIK, PE Vzdrževanje, Jani JEREB, PE Vzdrževanje, Stjepan JURAK, PE Veflon, Zoran ŠUPIČ, PE Metalurgija, Milan DMITRAŠINOVIČ, PE Metalurgija, Boris ŠPES, PE Vzdrževanje, Stanislav SELIČ, služba za varstvo pri delu, Jože ANTLEJ, DE Marketing- skladišča, Slavko GOMINŠEK, PE TiO₂, Ivan ZUPANC, Vzdrževanje in energetika.

Jubilej 30 LET

Nikolič Mirko, kadrovske splošne službe, Selčan Ivan, PE Grafika; Mulej Danijel, DE Marketing; Ribič Jože, PE Vzdrževanje, Špacapan Darinka, DE Marketing, Šorn Alojzija, Metalurgija, Čerenjak Vladimir, PE Vzdrževanje, Leskovšek Franc, PE Vzdrževanje, Novačan Slavica, DE Marketing, Vučkovič Stojan, PE Vzdrževanje, Budna Štefan, PE Vzdrževanje, Dečman Marjan, PE TiO₂, Dolenc Amadeo, DE Marketing- skladišča, Petrovič Franjo, PE Vzdrževanje, Ribič Franc, PE Vzdrževanje, Grosek Albin, PE Vzdrževanje, Uršič Cita, kadrovske splošne službe, Zaveršnik Bojan, PE Vzdrževanje, Juraja Ana, kadrovske splošne službe, Bošnjak Janez, PE Vzdrževanje, Cmok Branko, DE Marketing, Danica TOJNKO, PE Grafika, Dragomir OŽGOVIČ, PE Metalurgija, Vinko MODERNDORFER, služba za varstvo pri delu, Zdenka PREVORŠEK, PE Vzdrževanje; Alojzija SKUBIC FLIS, Kemija Celje, Ivanka SEDOVNIK, Računovodska služba, Ivan VERBUČ, Kemija Mozirje, Marjan KOLAR, Vzdrževanje in energetika.

Vsem jubilantom iskreno čestitamo, prav tako tudi tistim, ki so izpolnili 25 let cinkarniške delovne dobe.

ZANIMIVOST

V 45. letih nas je najmanj

V Cinkarni je trenutno 1.297 zaposlenih. To je v zadnjih 45. letih najnižje število.

Število zaposlenih se je od leta 1985, ko nas je bilo 2.427, znižalo kar za 47 odstotkov. To pa je skladno z napovedmi, da bomo zaradi posodabljanja in racionalizacij na različnih ravneh proizvodnje znižali število zaposlenih za polovico.

J. OZIS

Medlaboratorijsko primerjalno preskušanje

“ČLOVEKU SMETA VLADATI EDINO ZNANOST IN VEST.”

Hugo

Običajno vsak laboratorij trdi, da zna delati analize, in da je rezultat njegove analize pravilen. Pa je to res?

Pravilnost rezultatov in s tem ustreznost metode, ki jo uporabljamo, da te rezultate dobimo, lahko določimo na več načinov. Eden od njih je prav gotovo medlaboratorijsko primerjalno preskušanje.

Medlaboratorijski primerjalni preskusi so preskusi, ki so organizirani, izvedeni in vrednoteni na enakih primerkih v dveh ali več laboratorijih, v skladu z vnaprej določenimi pogoji.

Medlaboratorijski primerjalni preskusi omogočajo laboratorijem, da preverijo svojo usposobljenost (pravilnost in natančnost) za izvajanje analiz z ostalimi izvajalci, z uporabo običajnih analizičnih metod na istih vzorcih, ki so pripravljeni in jih pošilja naokrog organizator medlaboratorijskega preskušanja, po vnaprej določeni shemi. Rezultati, ki jih dobijo vsi laboratoriji, se analizirajo in preverijo z referenčno vrednostjo za posamezne določitve, po shemi organizatorja. Udeleženci dobijo povratno informacijo o svoji usposobljenosti. Medlaboratorijsko primerjalno preskušanje je ena ključnih komponent zagotavljanja kakovosti dela vsakega analitskega laboratorija.

Laboratorij Službe kakovosti Cinkarne Celje se udeleži vsakega medlaboratorijskega primerjalnega preskušanja, h kateremu nas povabijo, če

je to le mogoče. To je seveda odvisno od tehničnih možnosti našega laboratorija. Tako smo ravnokar uspešno zaključili enega od njih: “Medlaboratorijsko primerjalno preskušanje na področju analitike odpadnih vod”. Organiziral ga je Kemijski inštitut ob podpori Ministrstva za okolje in prostor ter Urada RS Slovenije za standardizacijo in meroslovje – Slovenske akreditacije. Medlaboratorijsko primerjalno preskušanje je potekalo v okviru programa PHARE.

Za primerjavo so organizatorji pripravili dva vzorca. Prvi vzorec je bil sintetično pripravljena raztopina vode, drugi pa realna odpadna voda. V vzorcih je bilo potrebno določiti naslednje parametre:

- kemijska potreba po kisiku (KPK),
- kovine (Hg, Cd in Pb),
- hraniva (NH_4^+ in P_{cel}).

Vsak sodelujoč laboratorij je lahko sodeloval s poljubnim številom parametrov.

Analizne rezultate sodelujočih laboratorijev so organizatorji vrednotili s pomočjo statističnih metod, predpisanih v ISO 5725-2.

Vsak laboratorij je prejel certifikat o sodelovanju v medlaboratorijskem primerjalnem preskušanju.

V Fizikalnem laboratoriju Službe kakovosti so, pod vodstvom Nade BEDEK, določali vsebnost kovin: kadmija in svinca. Analize so izvedli po dveh metodah:

1. z atomsko adsorpcijsko spektroskopijo (AAS),
2. z induktivno sklopljeno plazmo - atomsko emisijsko spektroskopijo (ICP-AES).

V Analitskem laboratoriju Službe kakovosti pa so, pod vodstvom Anice RAMŠAK, določili kemijsko potrebo po kisiku v vzorcih.

- Kemijska potreba po kisiku (KPK) je po definiciji: masna

koncentracija množine kisika, ekvivalentne množini kalijevega dikromata ($\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$), ki ga porabi raztopljena in suspendirana snov v vzorcu vode, ko le-tega obdelamo z omenjenim oksidantom v določenih pogojih.

Analize so izvedli po postopkih, predpisanih v SIST ISO standardih, v vsaj treh paralelnih določitvah.

Naše sodelovanje v medlaboratorijskem primerjalnem preskušanju je bilo uspešno.

Poleg našega je sodelovalo še 55 laboratorijev iz Slovenije in trije laboratoriji iz tujine.

Od leta 1984 se naš laboratorij vsako leto udeleži vsaj enega medlaboratorijskega primerjalnega preskušanja in na ta način dobimo informacijo o usposobljenosti ter kvaliteti opravljanja svojega dela.

Za zaključek bi ponovila misel iz prvega odstavka, ki jo sedaj, na podlagi večkratnega uspešnega sodelovanja našega laboratorija v medlaboratorijskih primerjalnih preskusih, lahko z gotovostjo zapišem v trdilni obliki:

“V našem laboratoriju znamo delati analize!”

Brigita KOKLIČ

KLEPET OB KAVI

Branetovih 2 x 20

Priznam, da nisem kdove kakšen poznavalec narodno zabavne glasbe, ampak med sodelavci sem večkrat slišal za Braneta in njegovo igranje harmonike. Slučajno pa sem zasledil tudi članek o 20. obletnici delovanja njegovega ansambla. Zato sem se odločil, da ga bolje spoznam in predstavim še vam.

Brane KLAVŽAR je naš sodelavec od leta 1980, zaposlen v PE Titanov dioksid kot referent v pripravi dela. Pred tem je bil zaposlen v trgovini, k nam pa je prišel kot gospodar osnovnih sredstev. V teh 20. letih v operativni pripravi je doživel marsikatero reorganizacijo in spremembe, ki jih je jemal same po sebi razumljive. Zadovoljen je z delom in s sodelavci, s katerimi se odlično razume.

Za diatonično harmoniko (fajtonerico) je Brane prijel dokaj pozno, šele pri 16. letih. Pravi, da ga je oče že prej spodbujal, a mu ni bil všeč njegov način učenja igranja.

Kot ansambel so začeli v triu in igrali na raznih porokah, veselicah in po izdaji prve samostojne kasete so ugotovili, da so sposobni več. Medse so povabili še dva člana. V Branetovem skromnem načinu izražanja sem začutil rahel ponos, ko je pripovedoval, da je z njimi tri leta sodelovala danes znana pevka Darja Švajger, ki pa je morala sodelovanje prekiniti zaradi študija na akademiji v Gradcu.

Branetov ansambel se lahko pohvali z že desetimi izdanimi samostojnimi kasetami v Sloveniji, dvema v Avstriji, šestimi cedeji in tremi samostojnimi TV oddajami. Avtor skoraj vseh skladb je Brane in pravi, da se jih je do danes nabralo že okrog 150.

Kakšno je življenje tako uspešnega ansambla? Poleti so nastopanja na raznih veselicah, večkrat so gostovali v Avstriji, Nemčiji, Švici, udeležujejo se tudi raznih festivalov, kjer so dobili že nekaj najvišjih nagrad. Pozimi pa pripravljajo material za novo kaseto, kajti kot pravi Brane, moraš biti stalno aktiven, če hočeš ostati prepoznaven.

Brane Klavžar

in dogovorom za gostovanje, skoraj nikoli ne uspejo v prvo zadeti lokacije, pa četudi so že tam kdaj prej gostovali. Skoraj zmeraj nekje zgrešijo pot ali se izgubijo, tako, da je Brane prepričan, da je to že njihov zaščitni znak.

Brane izhaja iz delavsko kmečke družine s Kozjanskega, trenutno je še Celjan, kmalu pa se bo preselil v Rifengozd nad Laškim. Pravi, da mora biti dober muzikant v dobri kondiciji in veliko je pridobi z obdelovanjem zemlje v hribovskem svetu. Z ženo imata hčer, študentko ekonomije in sina, osnovnošolca, ki pa je nadarjen za glasbo. Oče pravi, da bo moral še veliko delati, ker talent ni dovolj.

Brane Klavžar s svojim ansamblom na enem od številnih nastopov

Letošnje leto je zanje prelomno, saj so februarja praznovali 20. obletnico delovanja ansambla. V ta namen so priredili jubilejni koncert v Laškem Kulturnem centru. Za tako zahteven projekt so potrebovali sponzorje in med njimi je bila tudi Cinkarna, za kar je Brane še posebej hvaležen.

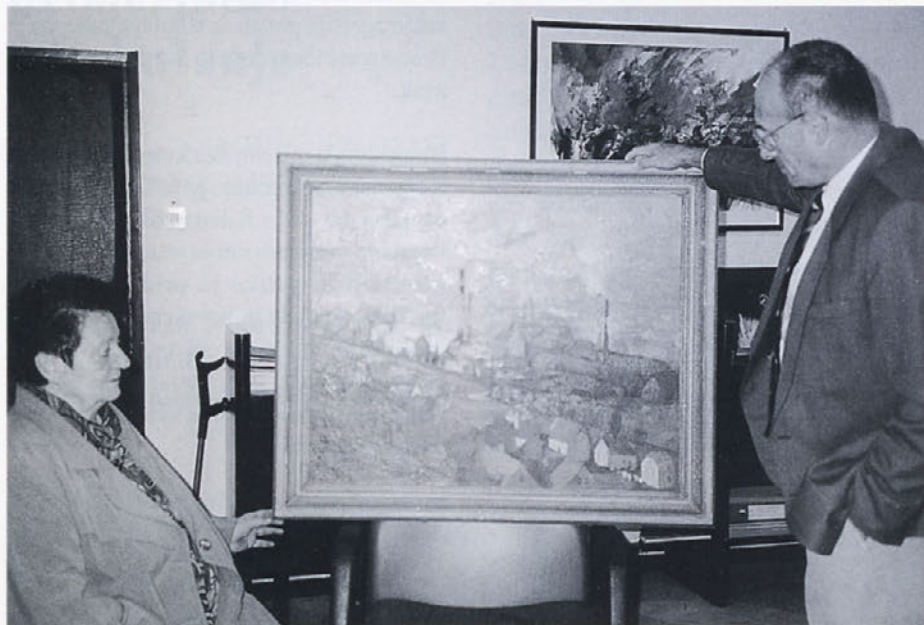
Poleg delovanja v ansamblu, Brane s svojim bogatim znanjem uči še mladi rod igranja harmonike in tudi njegovi učenci so večkrat dobili najvišje nagrade na raznih tekmovanjih. Je tudi mentor raznim mladim ansamblom.

Ob obujanju spominov na zanimive dogodke prehojene poti, je dejal, da se mu zdi precej hecno, da kljub dobrim pripravam

Glasba je za Braneta samopotrditev, da je uspel v majhnem slovenskem prostoru in je zelo zadovoljen s svojim dosedanjim delom. Brane na nastopih pri igranju harmonike deluje resno, saj je mnenja: "Ni dober vsak, ki se ti smeje in slab ni vedno mrk obraz." Le zakaj me prvi del misli spominja še na marsikaj drugega?

Za vas je klepetal
Zoran SLATINEK

Snaha direktorja Kokala podarila sliko Pesniško Vsesledje

Gospa Teri predaja umetniško sliko Vilibaldu Raznožniku

Gospa Terezija Kokal - Teri je dvainsedemdesetletna snaha gospoda Staneta KOKALA, ki je bil od leta 1950 do leta 1953 generalni direktor Cinkarne. Gospa Kokal, ki živi v hiši v Oblakovi ulici v Celju, se je odločila iz svoje hiše podariti sliko Cinkarne, ki jo je naslikala akademska slikarka Cita Potočnik. To sliko je namreč dobil v dar gospod Stane KOKAL, v času, ko je bil direktor Cinkarne. Sliko je predala gospodu Vilibaldu RAZNOŽNIKU, kolektivu pa je zaželela še veliko nadaljnjih uspehov.

Mira GORENŠEK

Amina razstavljala v Cinkarni

Amina Kolarič ob svoji samostojni razstavi

Po vročem poletju smo imeli priložnost v naši jedilnici videti čudovito razstavo stvaritev Amine KOLARIČ. Sodelavci so si razstavo z veseljem ogledali in sodeč po komentarjih, ki so jih po ogledu povedali ali zapisali, smo ocenili, da je bila vsem zelo všeč. Še zdaj pa marsikdo ne more pozabiti naslikanega kuža, ki je izgledal tako resničen, kot da bi bil fotografiran ali celo živ. Amina nam je obljubo v prejšnjem Cinkarnarju torej izpolnila. Zahvaljujemo se ji, ji želimo veliko uspehov pri nadaljnjem delu in jo vabimo, da nam še kaj pokaže. Veseli bomo ogleda.

Mira GORENŠEK

V letu 2000 je s pomočjo cinkarniškega sponzoriranja izšla pesniška zbirka treh avtorjev Vsesledje. K izdaji knjige je v maniri pravega mecenskega altruizma, bistveno pripomogla gospa BREGARJEVA, ki je utekla pot, za začetni pogon, pri vodstvu podjetja (brez te privolitve seveda ne bi bilo nič). Kasneje pa so se temu pridružili še svet delavcev, s podporo predsednika in vseh članov ter oba sindikata. Zanimivo naslovnico knjige je oblikoval Ramo SELIMOVIC, piko na i pa so dodali v naši tiskarni, kjer so lakonično prenašali vse sprotne muhe posameznih avtorjev. Tako so ob tem izrednem posluhu za kulturo, luč sveta ugledale pesmi cinkarnarja Zorana Pevca in njegovih pesniških prijateljev Arturja Šterna ter Marka Novaka. Vsi trije so v slovenskem prostoru že precej znani tovrstni ustvarjalci, saj objavljajo svoja dela v vseh pomembnejših literarnih revijah pri nas. Artur Štern je po izobrazbi magister medicine in doktor biologije, piše pa tudi romane in je kolumnist One. Marko Novak je doktorand prava ter uradni prevajalec za angleščino na Ustavnem sodišču. Je tudi pisec esejev. Pisec teh vrstic sem, kot veste ekonomist, sedaj tudi slovenist, pesmi in eseje pa objavljam prav tako v vseh pomembnejših literarnih revijah pri nas.

Knjigo o kateri je govora, smo predstavili po celi Sloveniji, večinoma pa je doživela zelo ugodne odmeve. Kot kuriozitetu na Slovenskem so jo ocenili tako znani pesniki in literarni kritiki kot so Tone Pavček, Josip Osti, Silvija Borovnik, Tone Kuntner, Uroš Zupan, Ciril Zlobec in še nekateri drugi. Z Vsesledjem smo se predstavili v Ljubljani (Vodnikova domačija, Društvo pisateljev Slovenije, Trubarjev antikvariat, KUD France Prešeren, knjigarna Konzorcij – kjer smo se podpisali na "steber večnih", knjiga pa je pristala tudi v vitrini najboljših izdaj pesmi v letu 2000), Celju, Mariboru, Izoli, Novem mestu, čaka pa nas še predstavitev v Ilirski Bistrici. Nastopili smo tudi na prvem programu RTV Slovenija ter na radiu Grosuplje, ki je znan, kot eden boljših reprezentantov za kulturo.

Na vseh predstavitvah smo seveda posebej omenili sponzorsko vlogo Cinkarne. To je sicer, gledano iz zornega kota možnosti reklamiranja v množičnih medijih, verjetno malenkost; zagotovo pa je eden od kamenčkov mozaika, ki dajejo Cinkarni podobo podjetja, ki je v določenem pogledu tudi del sodobnega kulturnega sveta.

Zoran PEVEC

Uspešno delo naših fotografov

Ker gre leto proti koncu je prav, da vas, simpatizerje in ljubitelje fotografije, seznanim z delom Foto krožka, ki deluje v okviru Društva ljudske tehnike Cinkarne. Letos smo začeli z začetnim fototečajem. Tečaj je uspešno opravilo 9 kandidatov. Prav zdaj je v jedilnici postavljena druga pregledna razstava Foto krožka, na kateri so vključena tudi dela tečajnikov. Ker je Foto krožek vključen v Foto zvezo Slovenije, prihajajo na naš naslov vabila iz domovine in tujine za sodelovanje na fotorazstavah z različno tematiko in tehniko. Letos smo se poleg dveh klubskih, udeležili še enajstih drugih, na katere smo bili povabljeni. Na vseh razstavah smo bili lepo sprejeti. Ker še niso vrnjena vsa poslana dela, žal ne morem podati točnega števila doseženih točk, se jih je pa letos nabralo kar lepo število. Vzpodbudno je tudi to, da se je starim članom pridružilo tudi nekaj novih. V informacijo še zadnji uspeh na Medobčinski razstavi v Celju, na katero je svoja dela poslalo sedem članov (Riko Mlekuž, Brigita Koklič, Zoran Slatinek, Amina Kolarič, Franci Horvat, Maša Kolšek in Milan Kolšek) in vsi so prejeli priznanja, dela šestih avtorjev pa so bila na ogled v celjski Galeriji sodobne umetnosti. Ob tej priliki se zahvaljujem izvršnemu odboru društva LT za vsestransko podporo in pomoč pri realizaciji naših ciljev. Vsem ljubiteljem fotografije voščimo zdravo in uspešno novo leto 2001.

Vodja Foto krožka
Drago LAMPER

Dimni signali v Cinkarni

Dvorišče stare Cinkarne so si člani plesne skupine C3, ki jo sestavlja devet študentov različnih fakultet, izbrali za predstavo Dimni signali, s katero so se predstavili avgusta letos. Scenograf Boštjan Bugarič se kot absolvent Fakultete za arhitekturo ukvarja s problemom stare Cinkarne, ki ima po njegovem svoje kvalitete kot zaščiten arhitekturna dediščina. Za predstavitev objekta je uporabil ples z razstavo in video projekcijo. Koreografija in ples: Katja Kosi, Mojca Klemenčič in Petra Žist. Bila je noč, nič lepo okolje in nevarnost, da kdo kam nerodno stopi. Snemanje video spota: Nude.

Mira GORENŠEK

Zakaj križanke ni in zakaj drugič bo?

Vrsto let smo v Cinkarnarju objavljali nagradne križanke, tokrat pa smo se odločili drugače.

Tokrat je ni zaradi tehničnih težav. Vendar želimo, da v prihodnje teh ne bi bilo več, zato prosimo za vaše sodelovanje. Prav gotovo se bo našel kdo med vami, bralci, da se je že poskusil v sestavljanju križanke. Zakaj ne bi poskusili sestaviti križanko za Cinkarnar in jo poslati v naše uredništvo. Velikost ni tako pomembna, le večja ne sme biti od 22 navpičnih in 18 vodoravnih polj. Z veseljem bomo objavili vašo križanko in jo nagradili. Nagradili bomo tri pravilne rešitve in avtorstvo za sestavo križanke. Sodelujte in pošljite predloge v uredništvo do 1. marca 2001. Tokrat pa se vsem reševalcem opravičujemo.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Vodoravno: AA, MENZA, MATTAR, ALATUELA, NERED, EG, AKCIJA, JO, OMLETA, BAN, SPA, INCEST, SER, ROV, RAVS, AKTIVIST, KLARINET, ANTIGEN, PLANOTA, KANTAR, ER, ČASL, ALOA, PR, PERU, IPA, NOS, LEA, IVANA, ČELO, TREND, SOK, KVEDER, LOTO, TD, ZVONIK, NAV, ONEGA, JASAK, RA, LIDO, ATILA, ELIAN, AKADEM, ENIVETOK, BEOGRAJČANKA, AMAN, CA, MAAR.

Izžrebani so bili naslednji nagrajenci:

Prvo nagrado prejme Janko GOLEŽ, PE Metalurgija, drugo nagrado prejme Štefka KNEZ, upokojenka in tretjo nagrado prejme Karel KUKOVIČ, upokojenec Cinkarne. Čestitamo!

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame **IVANE MAJER**, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem in prijateljem iz Titanovega dioksida ter Vzdrževanja za darovano cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Sinova Martin in Janko

Ob boleči izgubi sestre **HILDE ZELIČ** se iskreno zahvaljujem službi Nabave Marketinga za darovano cvetje in spremljanja na zadnji poti, posebej pa Lenartu Horvatiču za poslovilne besede.

Franci ter brata Karli in Andrej z družinami

Ob nenadni izgubi mojega očeta, se iskreno zahvaljujem sodelavcem Vzdrževanja "Strojnega" za izkazano denarno pomoč in tudi vsem ostalim za ostalo pomoč.

Sin Srečko z družino

Ob boleči izgubi dragega moža **MILANA ŠKLEBEKA** se iskreno zahvaljujem kolektivu CC, posebej sodelavcem "S" kisline za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Žalujoče žena Anica z družino

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedija **MILANA VOKA** se najlepše zahvaljujem kolektivu Cinkarne za darovano cvetja in sveče ter izrečeno sožalje. Vsakemu posebej se iskreno zahvaljujem za spremljanje na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena in sin Milan

Ob boleči izgubi dragega očeta **MIROSLAVA ŠARLAHA** se iskreno zahvaljujem kolektivu Cinkarne, posebej pa še sodelavcem službe Informatike za darovane sveče in izrečeno sožalje.

Sin Brane z družino

Ob smrti moje žene **JOŽICE FARČNIK** se iskreno zahvaljujem sodelavcem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje ali sveče, meni in hčeri pa izrazili pisno ali ustno sožalje in darovali denarno pomoč.

Jože FARČNIK

Prerano nas je zapustil mož, oči, tast in dedi **IVAN ŠOLMAN**. Sodelavkam Računovodske službe, sodelavcem in sodelavkam kuhinje, službe SOPAR in Kadrovske službe. Hvala vsem in vsakemu posebej za denarno pomoč, darovano cvetje in sveče.

Žalujoča žena Zlatka, hčerka z družino in sin z družino.

Ob izgubi drage mame **ELIZABETE KRAJNC** se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz družbene prehrane za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Hči Štefka CAFUTA z družino.

Ob tragični in boleči izgubi sina **DEJANA** se zahvaljujem sodelavcem PE VZDRŽEVANJE, obrata Tiskarskih plošč, Valjarni, Vodstva CC in Svobodnemu sindikatu za denarno pomoč in izrečeno sožalje. Še posebej se zahvaljujem sodelavcem obrata Tiskarskih plošč za denarno pomoč ob smrti mame **MILKE OVČAR**.

družina VUZEM

Ob boleči izgubi drage mame **FRANČIŠKE ZAVRŠEK** se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, še posebej pa sodelavcem v ARM Vzdrževanju za darovano cvetje in sveče.

Hči Breda in vnuk Boštjan

Pogovori ob slovesu

V drugi polovici letošnjega leta je svoja delovna mesta zaradi upokojitve zapustilo enajst delavcev. Z večino smo se ob slovesu pogovarjali o življenju v tovarni in o tem kako bodo preživljali čas, ko bodo upokojeni.

Njihovo pripovedovanje se vedno konča z željo, da objavimo zahvalo za darila in pozornost, ki so jo bili deležni ob odhodu. Tudi mi se jim zahvaljujemo za trud, ki so ga dali pri delu in jim želimo, da bi še dolgo uživali v življenju.

Upokojili so se: Pavel Petek, Mustafa Mehmedović, Zlatko Runjak, Momčilo Stajič, Franc Korez, Hranislav Kocič, Zdravko Flis, Milan Paulinec, Baki Jahiri, Dosta Radulj, Peter Posinek in Elizabeta Povale.

Pavel Petek, rojen leta 1951 se je invalidsko upokojil v maju letos. Napolnil je 27 let delovne dobe. Ker se je že pri Obnovi izučil za zidarja, je imel veliko kondicije. Zato so ga leta 1973 radi zaposlili v Cinkarni v obratu Keramika. Spominja se še tamkajšnje

vročine, vetra in dima, ki se je vlekel po hodnikih iz drobilca šamota. Po prometni nesreči in po 18. mesecih trpljenja na vozičku, je postal nesposoben za to delo. Poslej je delal v splošni službi in se razmeroma mlad invalidsko upokojil. Zdaj živi v Celju; v Dobrno, kjer je doma, pa ne gre prav pogosto.

Mustafa Mehmedović, rojen leta 1955 se je v maju invalidsko upokojil. Po poklicu je tesar in zidar, zato je sprva delal v gradbeni stroki, tudi v Ingradu,

in to prav v obdobju, ko je bil njegov šef gospod Prelec. Leta 1983 je začel delati v stari valjarni, kasneje pa v novi. Delal je vsa dela, ko pa je zbolel, je bil prestavljen v pakirnico in razrez. "Če bi bil zdrav, bi z veseljem delal še 30 let," pravi zdaj, ko se je moral še mlad posloviti od Cinkarne. Rojen je v BiH, 25 let pa že živi v Celju, kjer si je ustvaril družino. Rad pomaga ženi v vrtu, veliko pa hodi na sprehode.

Zlatko Runjak, rojen leta 1953 se je prav tako invalidsko upokojil. V Cinkarni je začel delati leta 1975 v obratu cinkovega prahu. Bil je kopalničar, skladiščnik, nekaj let vratar v Samskem domu, ter kurir v kadrovske službi. Ker se mu poškodba na služenju vojaškega roka ni nikoli dobro pozdravila, je že predno je izpolnil trideset let, postal invalid. Zlatko si je ustvaril veliko družino, trije otroci so že preskrbljeni, trije so še doma. Vsi skupaj so veliko v naravi.

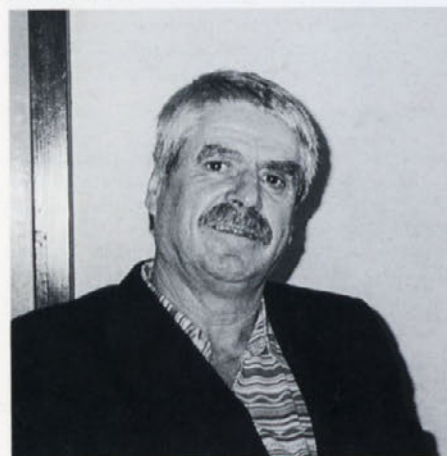
Franc Korez

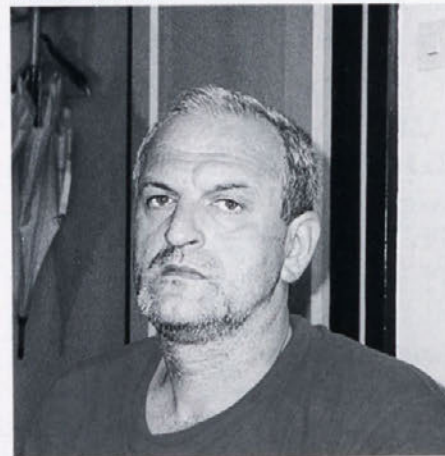
Elizabeta Povale

Peter Posinek

Baki Jahiri

Mustafa Mehmedović

Hranislav Kocič

Momčilo Stajič, rojen leta 1954 se je v juniju invalidsko upokojil. V Cinkarni se je zaposlil leta 1976 v obratu tiskarskih barv, nato je eno leto delal v centralnem skladišču. Ob koncu sedemdesetih je poskusil še kako je delati v drugih podjetjih v Celju in Laškem, leta 1980 pa se je ponovno zaposlil v Cinkarni kot plastikar v Vzdrževanju. Imel je kar nekaj prometnih nesreč in zato postal invalid. Doma je iz Paračina, živi pa z družino v Celju, kjer je zadovoljen.

Franc Korez, rojen leta 1944 se je upokojil invalidsko. V Cinkarni se je zaposlil leta 1965 v topilnici, kjer je delal kar pet let. Doma je iz Žetal, in ker takrat ni bilo več avtobusa do Celja, je odšel iskati delo v Ptuj, potem ga je pot zanesla za pet let v tujino. Leta 1975 pa se je spet vrnil v Cinkarno, kjer so potrebovali delavce v obratu žveplove kisline. Petnajst let je delal v pražarni ferosulfata, postal zaradi okvare oči invalid, zato so ga prestavili v žlebarno, ko pa so to zaprli, je delal v žici. Mnogi sodelavci se ga bodo prav gotovo spomnili, saj je bil strokovnjak za žlebove in marsikateremu sodelavcu in prijatelju je hodil po strehi. Doma ima vinograd in upa, da ga bo še lahko obdeloval.

Hranislav Kocić, rojen leta 1942 je prišel v Slovenijo za stalno leta 1971, ker ga je očarala narava in Slovenke, tako sam pravi. Preden se je zaposlil v

Cinkarni je vodil prodajo v Feralitu. Leta 1973 pa je v Cinkarni prevzel vodenje prodaje metalurških izdelkov. "Takrat je bila konjunktura teh izdelkov velika, zato je bila prodaja zelo uspešna." Vrsto let je deloval v odboru za sistem in cene in to ga je vzpodbudilo za orientiranje v izvoz; ta odločitev pa še danes veliko pomeni. "V komerciali so se vedno kazali kakšni problemi. Najtežje je bilo iztirjati dolg." Prepotoval je vso Jugoslavijo nekajkrat po dolgem in počez. Pravi, da je včasih tedensko prevozil po dva do tri tisoč kilometrov. Na Cinkarno ima lepe spomine, delo je imel rad.

Po naravi je človek, ki je brez dela nervozen. Zato si ga najde. In za upokojensko veselje si je našel tri konjičke. Pravi, da je zaljubljen v mineralogijo, v obdelovanje zemlje - vrtnarjenje in slikarstvo. Kot na dlani je, da si Hrane zna narediti življenje

srečno in zadovoljno.

Milan Paulinec, rojen leta 1949 se je upokojil invalidsko. V Cinkarno je prišel leta 1969 v gradbeni oddelek, kjer se je izučil za polkvalificiranega tesarja. Nato je bil premeščen v skladišče Titanovega dioksida, kjer je nadomeščal skladiščnika, z učenjem za terminalnega skladiščnika je leta 1991 postal skladiščnik v centralnem skladišču. Vedno je mislil, da ne bo zmožni osvojiti računalnika, pa je šlo. Rojen je na Hrvaški strani meje v Rogatcu, živi pa v Preboldu. Poleg tega, da zna vse delati na hiši, velikokrat povleče meh harmonike in zaigra prijateljem.

Baki Jahiri, rojen leta 1944 se je, kot sam pravi, rodil še enkrat in to leta 1968. Šlo je za prometno nesrečo, iz mesta nesreče so ga odpeljali v pokopališko vežo, kjer se je zbudil iz globoke nezvesti. Nesreča mu je pustila trajne posledice, zato se je v septembru invalidsko upokojil. V Cinkarni je začel delati leta 1967 v pražarni. Po enem letu je bil prestavljen v obrat žveplove kisline, po omenjeni nesreči pa v Kemijo Celje, kjer je poprijel za vsako delo. Doma je iz Kosova, tu si je ustvaril družino, na poti proti Laškem je zgradil hišo. Že vse življenje ga spremlja trgovska žilica, zato ga lahko večkrat srečamo na kakšnem sejmu ali večji prireditvi, kjer prodaja razne izdelke za otroke.

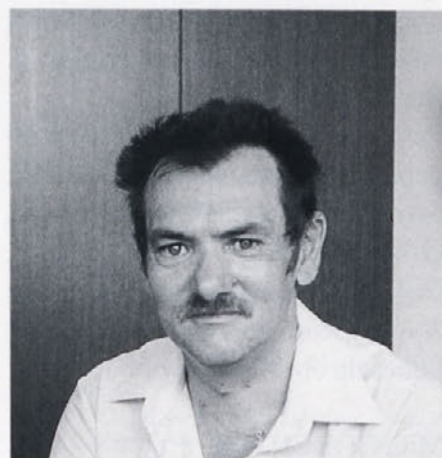
Momčilo Stajič

Milan Paulinec

Pavel Petek

Zlatko Runjak

Elizabeta Povale, rojena leta 1946 se je redno upokojila v oktobru. V Cinkarni se je zaposlila leta 1969 v Grafiki, kjer je zamenjala delavko v porodniški. Potem je vseskozi delala v kuhinji. Sprva je kuhala v starem delu, ko je imela Cinkarna svojo kuhinjo, nato je razdeljevala malico, ko pa smo dobili spet svojo kuhinjo, je spet kuhala. Pravzaprav se kar naprej ukvarja s hrano, saj ko je prišla domov, je spet vzela piskre v roke in se postavila za štedilnik. Doma je pri Ogorevcu med Štoram in Šentjurjem. Zelo rada ima domače živali, najraje pa skrbi za prašičke in konjička v štali. Rada tudi nabira gobe in jih nato okusno pripravi.

Peter Posinek, rojen leta 1941 se je redno upokojil. V Cinkarni se je zaposlil dvakrat, prvič za sedem let v Vzdrževanju in drugič za 12 let v Energetiki. Nekaj let je delal v Gorenju, Emu in Klimi, več ali manj povsod na energetskih poslih. Nabiral je izkušnje in znanja, in to kasneje prenašal na zaposlene v Cinkarni. "Ves čas sem zagovarjal ukrepe, ki so vodili k racionalnejši rabi energije in z dobrim sodelovanjem v firmi smo v zadnjih desetih letih zmanjšali porabo mazuta v kotlarni za tri krat in prešli na ekološko čistejši zemeljski plin, zato odhajam v pokoj z dobrim občutkom," je z zadovoljstvom povedal Peter, ki je po odhodu g. Burnika vodil Energetiko.

Peter nadvse ljubi gore in te ne bo zapustil. Letos se je pohvalil z osvojenimi vrhovi: Triglav v januarju, Grossglockner, Mont Blanc, Dolomiti. Še naprej bo živel polno življenje tudi na svojem vikendu v Letušu in ob obiskih svojih vnukov.

Mira GORENŠEK

Dve legendi iz albuma

Jože NARAKS in Zdravko FLIS sta legendi, ki imata skupno to, da sta bila v Cinkarni vrsto let na vodilnih mestih in dala razvoju tovarne velik prispevek. Zahvaljujemo se jima za trud in skrb tudi po tej poti. Njuni sliki smo izbrskali iz arhiva uredništva, ker sta se nam ob slovesu izmuznila in z njima nismo mogli opraviti intervju.

Urednica

Zahvale upokoencev

Delo je vrednota, ki bogati slehernega človeka, mu daje materialno varnost in občutek pomembnosti.

Z različnimi sodelavci smo preživeli več kot 30 skupnih delovnih let. Preživljali smo težke in lepe trenutke v podjetju, ki smo ga nekateri imeli tudi za drugi dom. V naši naravi je, da se bolj spomnimo predvsem lepih. In bilo jih je nešteto. Drobni trenutki, ki so v nas zapustili vidne sledi. Zato hvala vsem mojim sodelavcem iz oddelka Preparatov.

Iskreno se zahvaljujem za lepo in dragoceno darilo (posebej za karikature in ves humoristični del g. Lenarta).

Želim vam še mnogo uspešnih in zadovoljnih delovnih let.

Dosta RADULJ

Dosta Radulj, rojena leta 1941 se je redno upokojila septembra. V Cinkarni je začela delati leta 1968 kot delavka v Metalurgiji, kasneje pa še v Grafiki. V Cinkarni je skupaj delala kar 32 let.

Čudovito na izletu

Neodvisnemu sindikatu, ki ni zapustil svoje stare sodelavce in upokojence, se zahvaljujem za dobro postrežbo in dobro družbo na izletu, na katerega so nas povabili oktobra letos.

Vzhičen sem nad lepimi kraji, ki sem jih videl od Celja naprej do Italije, zlasti Bled in Bohinj. Nisem si nikoli mislil, da je naša dežela s svojo naravo tako zelo lepa. Prehodil sem vse stopnice do slapa in užival sem kot še nikoli. Hvaležen sem organizatorju, da mi je omogočil pogled v tisti

konec Slovenije, kjer še nikoli prej nisem bil.

Franjo KONTREC

Ob 10. obletnici srečanja upokoencev

Uprava Cinkarne je pred desetimi leti sklenila, da bo svoje upokojence pogostila.

Vsako leto pa se je šušljalo, da se bo vse to nehálo. Pa minilo je let deset in upokojenci smo zbrani spet.

Zopet nas bodo lepo pogostili pa tudi kakšen kozarček bomo popili.

Lepo se imamo, se veselimo, če le noge dovolijo, se tudi zavrtimo.

Le nekaj pa me zelo žalosti, ker vsako se leto, nas manj dobi.

Zato pa kar nas je ostalo, imejmo se lepo in jemljimo vse kot šalo.

Tudi koledarjev se veselimo, škoda, da tistih z ženskami ne dobimo, verjetno se naši vodilni bojijo, da upokojence infarkti ne doletijo.

Sedaj pa šalo na stran, da zahvalim se vsem vam, ki dobro voljo ste pokazali in nas upokojence skupaj zbrali.

Vsem delavcem Cinkarne in vodilnim pa le to, veliko poslovnih uspehov in sreče, pa bo šlo.

Upokojencem pa, ki smo tu, težko bo slovo, ker ne vemo, če se čez leto zopet vidimo.

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 2001 PA ŽELIM VSEM VAM!

Vera ZUPANC

Utrinki z izletov

Slika zgoraj:
Sproščeni in zadovoljno utrujeni na vrhu
Mojstrovke

Slika v sredini:
Pot v raj

Slika spodaj:
Slovo od lepih doživetij (taborjenje v Trenti)

RAZPORED IZLETOV IN PRIREDITEV PD GRMADA PS CINKARNA V LETU 2001

ORGANIZIRANI IN VODENI IZLETI

20. Januar 1 dan SMREKOVEC-spominski
pohod Dušana Krajnca
17. Februar 1 dan STOL
17. Marec 1 dan RADUHA
16. April 1 dan KOČEVSKO
19. Maj 1 dan GOLICA
16. Junij 1 dan PECA
21. Julij 1 dan SKUTA
18. Avgust 2 dni TRIGLAV
15. September 1 dan VIŠEVNIK
13. Oktober 1 dan ŠENTJUR-CELJSKA
KOČA - kostanjev piknik
10. november 1 dan LITIJA-ČATEŽ-
tradicionalni pohod
29. December 1 dan - CELJSKA KOČA - nočni
pohod

PRIREDITVE

Januar - Veleslalom za pokal Grmade
30. april - Kresovanje na Celjski koči
01. Maj - Prvomajski shod na Celjski koči
22.-25. Junij - Tabor v campu Vipota
05.-15. Avgust-Tabor v dolini Trente (vas Soča)
13. Oktober - Kostanjev piknik

IZLETI ZA ČLANE PD GRMADA

Januar - OSANKARICA-zimski pohod
Februar - TRIGLAV - zimski pohod
Marec - OJSTRICA - zimski pohod
Julij - MANGART- ferata (plezalna tura)
Julij - VEVNICA - ferata (plezalna tura)
Avgust - PRISOJNIK-Hanzova pot,
Kopiščarjeva pot
Avgust - KANIN - pohod iz tabora v Trenti
Avgust - RONBON - pohod iz tabora v Trenti
Avgust-JEREBICA - pohod iz tabora v Trenti

POSPRAVLJENO DVORIŠČE

Dotrajanih in že pred nekaj leti ustavljenih obratov, ki so s svojim strašljivim obličjem že dolgo kazili našo tovarno, ni več. Odstranjeni so in morebiti so prepustili prostor drugim, novim, lepšim, sodobnim. Med železniškim tirom na jugu in Novo žveplovo kislino na severu smo pridobili funkcionalno zemljišče s pripadajočo infrastrukturo in komunalno ureditvijo.

Po zrušitvi Sušilnice za ferosulfat, že sredi leta 1999, so letos prišli na vrsto še Granulacija, ki je služila za proizvodnjo granuliranega cinkovega koncentrata in na koncu za NPK gnojila, obratovala je od 1967 do 1980; dve Petersonovi kontaktni napravi, ena na podlagi pirita, druga na bazi cinkovega koncentrata (cinkova linija), ki je bila kasneje predelana v fero linijo (pražarno) in se je uporabljala zgolj za uničevanje ferosulfata (zelenca). Rekonstrukcija in modernizacija na dvojni postopek fero linije (kislinkega dela) je bila opravljena v letu 1991 in kot takšna je obratovala do leta 1999, ko je nazadnje proizvajala žveplovo kislino s sežigom elementarnega žvepla. Zeleno galico so pražili od leta 1973 do 1999, železov sulfid - pirit pa od leta 1966 do 1996. Porušeni so tudi pripadajoči objekti za pripravo vode, del trafopostaje, kopalniški objekt in pisarne. Ob obratu Nevtralizacije pa že poteka dogradnja večjega silosa za apnenčevo moko in rekonstrukcija I. stopnje nevtralizacije.

Mira GORENŠEK – urednica.

Avtor fotografij: Riko Mlekuž
Oblikovanje: Ramo Selimović

**Izdajatelj, naslov uredništva in
tisk časopisa Cinkarna:**

Cinkarna Celje d. d.,
Kidričeva 26
p. p. 1032, 3001 Celje
telefon: 03 5419610,
fax: 03 5419611,
e-mail: mira.gorensek@cinkarna.si

